เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม ของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางวิลาสินี สิทธิโสภณ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
"การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8
ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9
ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ
รัฐสภา
พ.ศ. 2551

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961175669

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#57473
วันที่ 24 / เม.ย. / 2552
เลขทะเบียน ม 21728
เลขหมู่

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม ของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางวิลาสินี สิทธิโสภณ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
"การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8
ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9
ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ
รัฐสภา
พ.ศ. 2551

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นี้ จัดทำขึ้น ในการศึกษาหลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนการหาแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามเพื่อให้งานยกร่างกระทู้ถามมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารการศึกษาฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้มีคุณภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกิดความพึงพอใจ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติและหากพบว่ามีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและยินดีรับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะจากท่านมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

วิลาสินี สิทธิโสภณ

กันยายน 2551

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำเอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง “การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร" เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่ออาจารย์อุดม มุ่งเกษม อาจารย์อภิมุข สุขประสิทธิ์ และอาจารย์บุญเฉิด โสภณ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการศึกษาค้นคว้าตลอดจนให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำและแก้ไขจนเอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคลนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณอาจารย์นุกูล สัญฐิติเสรี ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากรและที่ปรึกษาหลักสูตร ที่ได้กรุณาให้แนวทาง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำเอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคลนี้ สำเร็จและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ทุกท่านของโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3 ที่ได้เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้วยดีในการศึกษาอบรมตลอดหลักสูตรแก่ผู้ศึกษา

ท้ายสุดนี้ ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาของผู้ศึกษาทุกท่านที่ให้โอกาสผู้ศึกษาได้เข้ารับการอบรมอย่างเต็มที่ อันเป็นการให้โอกาสได้รับวิชาการความรู้ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการทำงานในหน้าที่ราชการของผู้ศึกษาต่อไป

วิลาสินี สิทธิโสภณ

ผู้ศึกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร **มีวัตถุประสงค์** เพื่อเป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และศึกษาแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม **วิธีการศึกษา** อาศัยเทคนิคการวิจัยทางเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัด เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ประสานงาน เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และค่าสถิติที่ใช้ในแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลจากการศึกษา ในการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุและ จากการสอบถามความต้องการของผู้รับบริการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในระดับดีมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ด้านคุณภาพการให้บริการของเจ้าหน้าที่ มีความสุภาพ เป็นมิตร ด้านกระบวนการและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม ยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื้อหาถูกต้อง ตรงประเด็น และกระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข ได้แก่ ความรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถาม ด้านการบริหารจัดการระบบข้อมูล และการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก

ดังนั้นงานยกร่างกระทู้ถาม จะต้องมีมาตรฐาน มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลาและตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยการกำหนดมาตรฐานในการให้บริการ การสร้างระบบตรวจสอบร่างกระทู้ถามที่ดี และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถสืบค้นใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

หน้า

คำนำ..... ก

กิตติกรรมประกาศ..... ข

บทคัดย่อ..... ค

สารบัญ..... ง

สารบัญตาราง..... ฉ

สารบัญแผนภาพ..... ช

บทที่ 1 บทนำ..... 1

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา..... 2

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 2

4. ขอบเขตการศึกษา..... 2

5. นิยามศัพท์..... 3

6. วิธีการศึกษา..... 3

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 4

1. กลไกการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม..... 4

2. แนวคิดการพัฒนาองค์การ..... 9

3. แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่..... 13

4. แนวคิดการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล..... 14

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 20

บทที่ 3 การปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมายและสภาพปัญหาในปัจจุบัน 22

1. อำนาจหน้าที่ของสำนักกฎหมาย..... 22

2. กระบวนการและขั้นตอนยกร่างกระทู้ถาม..... 24

3. สภาพปัญหาการยกร่างกระทู้ถามในปัจจุบัน..... 29

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้รับบริการยกร่างกระทู้ถาม..... 30

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 แนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย..... 38
1. ประเด็นในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม..... 38
2. แนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม..... 39
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 44
1. บทสรุป..... 44
2. ข้อเสนอแนะ..... 45
บรรณานุกรม..... 46
ภาคผนวก..... 47
ก. แบบสอบถาม
ข. รูปแบบกระทู้ถาม
ค. แผนภาพแสดงปัญหาสาเหตุที่ทำให้งานยกร่างกระทู้ถามไม่มีประสิทธิภาพ
ง. แผนภาพแสดงการยกร่างกระทู้ถามในอนาคต
ประวัติผู้ศึกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1 แสดงผลการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย..... 28
2 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 32
3 แสดงจำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่องานยกร่างฯ.... 33
4 แสดงกรอบแนวคิดในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม..... 39

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

1 แสดงกระบวนงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย..... 27

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550 - 2554 ได้มีการปฏิรูปองค์กรและงานของฝ่ายนิติบัญญัติตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ทันสมัยคล่องตัวในการสนับสนุนงานของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยการจัดกระบวนการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดโครงสร้างและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ของส่วนราชการภายในของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดให้สำนักกฎหมายมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางกฎหมาย ได้แก่ การยกร่างกฎหมาย วิเคราะห์กฎหมาย เสนอความเห็นกฎหมาย และ การให้บริการทางวิชาการ อันได้แก่ การยกร่างญัตติและกระทู้ถาม ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเผยแพร่บทความทางกฎหมาย ในส่วนงานด้านการร่างกระทู้ถามซึ่งเป็นกลไกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญอย่างหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของ ฝ่ายบริหาร เป็นการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน เพราะจะทำให้ฝ่ายบริหารมีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ การตั้งกระทู้ถาม มีส่วนผลักดันให้รัฐบาลได้รับทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชนและจะได้หาทางช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

การยกร่างกระทู้ถามเป็นหน้าที่ของบุคลากรของสำนักกฎหมายผู้จัดทำร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งการปฏิบัติงานในปัจจุบันประสบปัญหาในด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่ดีและการให้บริการที่ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ก่อนดำเนินการร่าง การตรวจรูปแบบเนื้อหา การใช้ถ้อยคำ และการตรวจสอบความถูกต้องขั้นสุดท้ายก่อนนำเสนอสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและความล่าช้าในการจัดทำร่างกระทู้ถาม ปัญหาเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการร่างกระทู้ถาม ขาดความรู้ ทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน และผู้ร่างขาดข้อมูลที่ต้องใช้ประกอบการร่างกระทู้ถาม เนื่องจากร่างกระทู้ถามที่ผู้ขอใช้บริการให้ร่างมีความหลากหลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งปัญหาในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานที่ไม่สนับสนุนให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ เนื่องจากการใช้ฐานข้อมูลที่มีอยู่น้อยมาก แหล่งข้อมูลอยู่กระจัดกระจายและขาดการบริหาร

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institutional Repository of Thailand

จัดการข้อมูลที่ดีระหว่างหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและหน่วยงานภายนอก *การที่จะทำให้งานด้านร่างกระทู้ถามที่ดี มีคุณภาพจะต้องมีระบบการทำงานที่ดี* สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นประโยชน์และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้

ดังนั้น สำนักกฎหมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามที่ดี เจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าและข้อมูลเป็นระบบเกื้อกูล สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมายในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรค ในการยกร่างกระทู้ถาม
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้การยกร่างกระทู้ถามมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริการยกร่างกระทู้ถาม รวดเร็ว ถูกต้อง
3. ทำให้สามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามและการศึกษาค้นคว้ากระทู้ถามในประเด็นอื่นต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นเฉพาะการศึกษาถึงการปฏิบัติงานการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม โดยจะเป็นการศึกษาถึงลักษณะและขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand
เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง ทำให้มั่นคง ทำให้ก้าวหน้า ทำให้เจริญมีความสุข การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Contouring process) คือ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีกระบวนการโดยมีจุดมุ่งหมาย

การปฏิบัติงานยกร่าง หมายถึง การร่างหนังสือราชการ โดยอาศัยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยเรื่องกระทู้ถาม และร่างตามรูปแบบของกระทู้ถาม ที่กำหนด

กระทู้ถาม หมายถึง คำถามที่สมาชิกตั้งขึ้นเพื่อถามรัฐมนตรี เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีเพื่อให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบตอบ

วิธีการศึกษา

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร รายงานการประชุม จากแหล่งข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์ ห้องสมุดรัฐสภา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Internet) โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อการนำเสนอเป็นเอกสารทางวิชาการ

LIRT
Legislative Institutional Research Team
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม ของสำนักกฎหมายนั้น มีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

กลไกการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน อันหมายถึงการสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรี โดยหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ให้มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกันเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้อำนาจเกินขอบเขต จนอาจทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน การถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารนั้น เป็นการให้ผู้ใช้อำนาจแต่ละฝ่ายดำเนินการควบคุมและแทรกแซงซึ่งกันและกัน โดยให้รัฐสภาเป็นผู้ใช้อำนาจตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้และคณะรัฐมนตรีผู้ใช้อำนาจบริหารมีความสัมพันธ์กันและก่อให้เกิดการคานอำนาจซึ่งกันและกันทำให้อำนาจอธิปไตยไม่ตกไปอยู่กับผู้ใช้อำนาจฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะ

1. ความหมายของกระทู้ถาม

กระทู้ถาม หมายถึง คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งถามรัฐมนตรีในเรื่องใดๆ อันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อนโยบายที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีเพื่อให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบตอบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 156 ได้บัญญัติให้ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภา สมาชิกทุกคนมีสิทธิ ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

2. บทบาทของกระทู้ถาม

ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐสภา โดยตั้งกระทู้ถามนั้นเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะกระทู้ถามนั้นมักเกิดจากเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนของประชาชน เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชนก็จะตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบ เพื่อให้ฝ่ายบริหารทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งให้ฝ่ายบริหารได้แถลงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขปัญหาให้รัฐสภาได้รับทราบ

กระทู้ถามจะมีบทบาทต่อผู้เกี่ยวข้อง อันได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาผู้ตั้งกระทู้ถามและสมาชิกอื่นที่อยู่ในที่ประชุมสภา รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการบริหารประเทศ ข้าราชการผู้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีและประชาชนผู้ประสบปัญหาที่เป็นสาเหตุของกระทู้ถาม ดังต่อไปนี้

2.1 ทำให้สมาชิกรัฐสภาสนใจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในฐานะตัวแทนของประชาชนสนใจการปฏิบัติงานของรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เมื่อเห็นว่าการบริหารงานของรัฐมนตรีคนใดหรือรัฐมนตรีทั้งคณะบริหารงานจนเป็นเหตุให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็สามารถตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบได้ อันเป็นการกระตุ้นให้รัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเอาใจใส่ในการบริหารงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและ ในการตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบยังทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาได้รับทราบถึงนโยบายของรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่เป็นต้นเหตุของการตั้งกระทู้ถาม ซึ่งนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภาในการตอบกระทู้ถามจะเป็นแนวทางในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินได้เป็นอย่างดี

2.2 เป็นตัวกระตุ้นให้รัฐบาลสนใจในการบริหารราชการแผ่นดิน กระทู้ถามที่สมาชิกตั้งถามรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีนั้นมีทั้งเรื่องที่เป็นปัญหาข้อเท็จจริง และเรื่องที่เป็นปัญหาข้อนโยบาย ในเรื่องที่เป็นปัญหาข้อเท็จจริงส่วนมากจะมักเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจนทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน เมื่อสมาชิกซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนได้รับทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน สมาชิกก็สามารถตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเพื่อให้ชี้แจง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ข้อเท็จจริงในปัญหาที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อนตลอดทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา ส่วนกระทู้ถามในข้อนโยบายนั้นจะเป็นคำถามที่เกี่ยวกับนโยบายในการบริหาร เช่น นโยบายเศรษฐกิจและนโยบายข้าว เป็นต้น กระทู้ถามในข้อนโยบายนี้จะทำให้ฝ่ายบริหารสนใจในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นกระทู้ถามจึงเป็นตัวกระตุ้นให้รัฐมนตรีเป็นผู้รอบรู้ในหน้าที่ของตนและสนใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกเรื่อง ทั้งยังเป็นผู้เข้าใจในนโยบายและวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของประเทศได้อย่างถูกต้อง

2.3 เป็นเครื่องวัดความสามารถของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ ทำให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบจำเป็นต้องเอาใจใส่ต่อการบริหารประเทศ และต้องระมัดระวังมิให้การบริหารของตนผิดพลาด จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชน ในการตอบกระทู้ถามนั้นถ้ารัฐมนตรีบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีความสามารถในการบริหารเพียงพอหรือไม่มีความรู้ในหน้าที่การงานของตนอย่างแท้จริงจะทำให้รัฐมนตรีไม่ทราบข้อเท็จจริงต่างๆที่เกิดขึ้น จนไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้อย่างถูกต้อง หรือตอบคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับข้อเท็จจริง และไม่สามารถทราบนโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น กระทู้ถามจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการวัดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ และความสนใจต่อปัญหา และนโยบายที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาตลอดทั้งแนวทางในการบริหารประเทศได้เป็นอย่างดี และเมื่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบไม่สามารถตอบกระทู้ถามให้เป็นที่พอใจแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะมองเห็นถึงความด้อยสมรรถภาพในการบริหารงานของรัฐมนตรีผู้นั้น อันอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะได้

2.4 เป็นการกระตุ้นให้ข้าราชการเอาใจใส่ต่อหน้าที่ราชการมากขึ้น ข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามแนวนโยบายที่คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงกำหนด รัฐมนตรีจะสามารถตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้าราชการผู้รับผิดชอบในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรง เมื่อรัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามที่สมาชิกตั้งถาม รัฐมนตรีจะต้องเตรียมข้อมูลที่จะใช้ในการตอบโดยให้ส่วนราชการและข้าราชการที่รับผิดชอบเป็นผู้รวบรวมข้อมูลให้ ทำให้ข้าราชการต้องเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อมิให้เกิดความบกพร่อง อันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนจนเป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ และการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institution Research Team of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

และสมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีในปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการบริหารงานนั้น ทำให้ข้าราชการต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากขึ้น ดังนั้นการตั้งกระทู้ถามจึงเป็นการกระตุ้นให้ข้าราชการซึ่งเป็นเครื่องมือของรัฐบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและเอาใจใส่ต่อการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน อันเป็นผลดีต่อการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอีกด้วย

2.5 ทำให้รัฐบาลทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ ในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น รัฐมนตรีทุกคนที่รับผิดชอบต่อประชาชนทั้งประเทศซึ่งกระจายกันออกไปในทุกภูมิภาคของประเทศจึงเป็นการยากที่รัฐมนตรีหรือรัฐบาลจะทราบปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้ทุกเรื่อง รัฐบาลจึงต้องอาศัยสมาชิกรัฐสภาเป็นผู้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในที่ต่างๆ วิธีหนึ่งที่สมาชิกรัฐสภาแจ้งให้รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีทราบได้ก็คือ การตั้งกระทู้ถาม เพื่อให้รัฐมนตรีหาข้อมูลเพื่อตอบในที่ประชุมสภาหรือตอบในราชกิจจานุเบกษา และเมื่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะกำหนดแนวทางเพื่อให้ข้าราชการผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

3. ประเภทของกระทู้ถาม

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 156 และมาตรา 157 กำหนดให้กระทู้ถามแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กระทู้ถามสด และกระทู้ถามทั่วไป กระทู้ถามแต่ละกระทู้ถามนั้นให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

4. ลักษณะของกระทู้ถาม

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2551 ข้อ 158 ได้กำหนดว่า "การตั้งกระทู้ถาม " ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้องและคำถาม ข้อเท็จจริง ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียนซ้ำซากหรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย และต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย

2) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก

3) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ

4) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน

5) เป็นการให้ออกความเห็น

LIRT
Legislative Institution Research Team
"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

6) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย

7) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ

8) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

5. การถามและการตอบกระทู้ถาม

ในกรณีที่เป็นกระทู้ถามที่ประธานสภาวินิจฉัยได้ว่าให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาให้ประธานสภาแจ้งรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตอบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถาม และหากรัฐมนตรีได้ตอบในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ประธานสภาจะแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

กรณีที่เป็นกระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะสั่งบรรจุกระทู้ถามนั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้ส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และจะแจ้งให้รัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องทราบด้วยว่า จะกำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าว ประธานสภาจะคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์ และความสนใจของประชาชนเป็นหลัก แต่ถ้าไม่สามารถบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ประธานสภาจะแจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมและผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

การตั้งกระทู้ถามในที่ประชุมสภา เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ประธานจะอนุญาตให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามตามลำดับ ในการนี้ผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา กระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป

ในการซักถามสมาชิกผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น และในการถามนั้นสมาชิกผู้ตั้งกระทู้ถามต้องถามรัฐมนตรีที่จะตอบกระทู้ถามโดยตรง

ส่วนการตอบของรัฐมนตรี รัฐมนตรีต้องตอบโดยคำตอบที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ซึ่งการตอบของรัฐมนตรีนั้นจะต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียนซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้งเท่านั้น เว้นแต่รัฐมนตรียังตอบคำถามไม่หมดประเด็นจะขอซักถามต่อไปก็ได้ถ้าหากประธานสภาอนุญาต

การตอบกระทู้ถามนั้น รัฐมนตรีต้องมาตอบทุกครั้งที่กระทู้ถามได้รับการบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม เว้นแต่รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามนั้นออกไปโดยแจ้ง

LIRT
Legislative Institution Research Project of Thailand
เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

เหตุการณ์ขอเลื่อนในที่ประชุมและกำหนดด้วยว่าจะตอบกระทู้ถามนั้นได้เมื่อใด การที่รัฐมนตรีไม่ตอบกระทู้ถามที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว โดยไม่แจ้งขอเลื่อนการตอบพร้อมเหตุผล เท่ากับเป็นการไม่ให้ความสำคัญต่อสภาผู้แทนราษฎร อันจะเป็นผลเสียหายต่อรัฐมนตรีที่มีหน้าที่ตอบกระทู้ถามและรัฐบาลได้

แนวคิดการพัฒนาองค์การ

1. ความหมายของการพัฒนาองค์การ

การพัฒนาองค์การ (Organization Development) หรือที่เรียกว่า O.D. เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาในองค์การที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาองค์การเป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้เจริญก้าวหน้าหรือดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อทำให้องค์การมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโดยการสร้างปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาให้สอดคล้องตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การไว้หลายแนวความคิดด้วยกัน คือ

ริชาร์ด เบคคาร์ด (Rechard Beckard 1969 : 9) อ้างถึงใน มนูญ วงศ์นารี : 31) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การว่าหมายถึงความพยายามในการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผนเกี่ยวกับองค์การโดยส่วนรวมทั้งหมด ซึ่งเริ่มดำเนินการจากฝ่ายจัดการระดับสูงเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและสุขภาพขององค์การ โดยวิธีการสอดแทรกอย่างมีแบบแผนในกระบวนการต่างๆ ภายในองค์การซึ่งอาศัยผลของความรู้ที่ได้มาจากพฤติกรรมศาสตร์

ปัณรส มาลากุล ณ อยุธยา (1999 : 1) ให้ความหมายของการพัฒนาองค์การไว้อย่างน่าสนใจว่าหมายถึง การเปลี่ยนแปลงองค์การอย่างมีแบบแผนด้วยความพยายาม ในระยะยาว ผู้บริหารระดับสูงแสดงบทบาทในการนำและให้การสนับสนุน เป็นไป เพื่อปรับปรุงการกำหนดวิสัยทัศน์การเสริมพลัง การเรียนรู้และกระบวนการแก้ปัญหา โดยอาศัยความร่วมมือกันบริหารวัฒนธรรมองค์การที่เน้นการทำงานเป็นทีม และใช้ประโยชน์จากบทบาทของที่ปรึกษาทฤษฎีเทคโนโลยีพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์และการวิจัยปฏิบัติการ

ไมเคิล แบร์ (Beer, 1980 : 9 cited in French and Bell Jr., 1995 : 27) มีความเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาองค์การว่า เพื่อเสริมสร้างความเหมาะสม สอดคล้องกันระหว่างโครงสร้าง กระบวนการ กลยุทธ์ คน และวัฒนธรรมขององค์การ พัฒนาการแก้ไขปัญหา

LIRT
Legislative Institution Research Library of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ขององค์การให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมีสิ่งใหม่ๆพัฒนาความสามารถขององค์การในการเริ่มต้นสิ่งใหม่ๆให้ตนเอง

ดังนั้น ความหมายของ การพัฒนาองค์การ โดยสรุป คือ

- เป็นความพยายามอย่างมีแผน ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การ เป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบขององค์การ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ควรมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การเป็นหลัก ไม่ใช่การมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงของบุคคล แต่การเปลี่ยนแปลงของบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นผลพลอยได้ของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การ

- เป็นกระบวนการปรับปรุงองค์การให้กลับสู่สภาวะใหม่ที่เหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิมโดยมุ่งที่ความกล้าในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง เน้นให้องค์การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะนำเอาความใหม่และแปลกทั้งทางด้านเทคนิค วิทยาการ และทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ามาสู่องค์การ

- เป็นกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การ โดยใช้การวิจัยเชิงแก้ปัญหา ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการการแก้ปัญหาอย่างมีระบบเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) การวิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้นขององค์การ

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การ

3) การป้อนข้อมูลย้อนกลับให้แก่องค์การ

4) สำรวจปัญหาขององค์การจากข้อมูลที่ได้รับทั้งหมด

5) วางแผนปฏิบัติการ

6) ลงมือปฏิบัติการ

จากความหมายข้างต้น การพัฒนาองค์การ หมายถึง ความพยายามอย่างมีแผนและต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและต้องใช้เครื่องมือและเทคนิคทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ประกอบกระบวนการวิจัยเชิงแก้ปัญหาเป็นแม่แบบ

LIRT
Legislative Institution Research and Training
หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3
ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 5 กันยายน 2551
เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

2. **วัตถุประสงค์ในการพัฒนาองค์การ**

องค์การมีลักษณะเหมือนสิ่งมีชีวิต คือ มีเกิด มีความเจริญเติบโต มีแก่ มีดับสูญ ดังนั้นองค์การจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้องค์การมีชีวิตที่สมบูรณ์ และมีชีวิตที่คงอยู่ยาวนานในการพัฒนาองค์การ โดยในการพัฒนาองค์การนั้นควรมุ่งเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของกลุ่มย่อยและกระบวนการหรือวิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มย่อยนั้น หากมีความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม หรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ขององค์การเอง จะเป็นหนทางสู่ความล้มเหลวขององค์การโดยส่วนรวมได้ ดังนั้นการพัฒนาองค์การจึงควรมุ่งความสนใจไปที่การวางเป้าหมาย และการวางแผนในการสร้างวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีระบบ ทั้งนี้ต้องหมายรวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องเข้ามามีบทบาทและหน้าที่ ในการกระตุ้นให้องค์การสามารถสร้างวัตถุประสงค์ขึ้นทั้ง 3 ประเภท คือ วัตถุประสงค์ของสมาชิกทุกคนในองค์การ ของทีมงาน และขององค์การ

วัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ ขององการพัฒนาองค์การโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว จะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) เพื่อสร้างเสริมความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ

2) เพื่อให้องค์การสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วและอยู่รอด เมื่อต้องประสบกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลง

3) เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีแผนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในวัตถุประสงค์ขององค์การร่วมกัน

4) เพื่อมุ่งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขวัฒนธรรมที่ล้าสมัย ไร้สาระ ขัดต่อความเจริญขององค์การ โดยมุ่งเน้นที่ผลสำเร็จของงานที่บรรลุตามเป้าหมายมากกว่าวิธีการ

5) ควรมุ่งส่งเสริมหลักการทำงานที่เน้นหลักการมากกว่าตัวบุคคล โดยควรเน้นทั้งปริมาณงานและความรู้สึกของคนไปพร้อมๆ กัน

6) ส่งเสริมการกระจายการตัดสินใจออกไปจากส่วนกลางให้มากที่สุด มุ่งให้การตัดสินใจเกิดขึ้นในจุดที่มีข้อมูลพร้อมที่จะทำการตัดสินใจให้เป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ

7) มุ่งส่งเสริมให้สมาชิกขององค์การทุกคนตระหนักในภาระความรับผิดชอบต่อตำแหน่งและหน้าที่

Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

8) มุ่งดำเนินการสร้างสรรค์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ไม่เดินสวนทางกับวัตถุประสงค์ขององค์การ คือมุ่งประสานเป้าหมายของบุคคลกับเป้าหมายขององค์การเข้าด้วยกัน

3. หลักเบื้องต้นในการพัฒนาองค์การ

การพัฒนาองค์การนั้นมิได้หมายถึงองค์การที่มีปัญหาเท่านั้นที่ควรพัฒนา ส่วนองค์การใดที่มีความเจริญอยู่แล้ว ก็ควรพัฒนาให้เจริญยิ่งขึ้น เพราะเมื่อใดที่คิดว่าองค์การของตนพัฒนาดีแล้วหยุดนิ่ง ก็เท่ากับว่ากำลังเดินถอยหลังตลอดเวลา ฉะนั้นผู้บริหารที่สนใจพัฒนาองค์การของตนควรอาศัยหลักการดังนี้

1) การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) ในองค์การควรชัดเจนซึ่งขึ้นอยู่กับการเผชิญหน้าและอภิปรายร่วมกันของผู้บริหารและสมาชิกในองค์การอย่างตรงไป ตรงมา

2) ความเข้าใจในสถานการณ์ (Understand Relations)โดยอาศัยความเข้าใจร่วมกันว่าความต้องการของบุคคลจะเป็นตัวอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการทำงาน

3) การปรับปรุงสัมพันธ์ภาพ (Improving Relations)สัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันในองค์การจะเป็นผลพลอยได้อยู่ตลอดเวลาของการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธี โอ ดี (O D) คือ ทั้งปัญหาและความรู้สึกที่ดีต่อกันของคนในองค์การควรได้เปิดเผยซึ่งกันและกัน ทุกคนเริ่มพอใจจะทำงานรู้ว่าเป็นสิ่งที่มีค่าของการทำงานร่วมกัน

4) การทำงานร่วมกันกับหน่วยงานในสถานการณ์ หมายถึง ให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้ความสนับสนุนและความร่วมมือ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานของมนุษย์ขึ้นอยู่กับดุลภาพของงาน (Balance of force) ภายในระบบนั้นเอง

5) การเชื่อมโยง (Linking) แนวยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การ คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงคนในหน่วยงานเข้าด้วยกันให้มากที่สุด

LIRT Legislative Institution for Research and Training
เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

1. เทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่

เทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เป็นเครื่องมือสำหรับองค์กร ในการปรับตัวและรองรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งการปรับเปลี่ยนที่องค์กรจะต้องดำเนินการนั้น มีทั้งการปรับ เปลี่ยนวิธีคิด วิธีการเรียนรู้ เทคนิควิธีการบริหารจัดการ และการทำงาน เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่องค์กร รวมไปถึงการสร้างภาวะผู้นำ และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศขององค์กรด้วย ทั้งนี้เทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่นำมาประยุกต์ใช้ในระบบราชการของไทยนั้น จะช่วยให้การวางยุทธศาสตร์ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นสากลของทฤษฎีการบริหารและเทคนิค วิธีการจัดการว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในแง่ของการบริหารรัฐกิจ และการบริหารธุรกิจโดยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่นั้น จะมุ่งเน้นถึงวัตถุประสงค์และสัมฤทธิผลของการดำเนินงาน ทั้งด้านผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพ และสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยนำเอาเทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ เข้ามาประยุกต์ใช้มากขึ้น เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารคุณภาพโดยรวม การวัดและประเมิน ผลงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงาน

2. การพัฒนาคุณภาพ

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นแนวทางที่จะพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ หรือเรียกว่า High Performance Organization การมีประสิทธิภาพนี้บ่งบอกถึงองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานสูง เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักเกณฑ์ที่กำหนดจะช่วยส่งเสริมให้ส่วนราชการมีการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานสู่มาตรฐานสากล สอดคล้องกับกลยุทธ์หลักในการสร้างความเป็นเลิศในระบบราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548 - 2551 และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

การพัฒนาคุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะทางคุณภาพของบริการ มุ่งเน้นที่บุคลิกภาพ หรือลักษณะพิเศษของผู้ให้บริการ หรือมุ่งเน้นที่หน่วยวัดอื่น ๆ เช่น ความรวดเร็ว ความ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

สะอาด เป็นต้น ปัจจัยที่ลูกค้ามักอ้างถึงคุณภาพบริการ อันได้แก่ ความน่าเชื่อถือได้ในมาตรฐานการให้บริการ สามารถตอบสนองความต้องการหรือความรู้สึกของลูกค้า ความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ถูกต้องเหมาะสมและเชี่ยวชาญรู้จริง การเข้าถึงง่ายและไม่ยุ่งยากในการใช้บริการ ความมีมารยาทดีและสุภาพอ่อนน้อมของผู้ให้บริการมีความสามารถในการสื่อความและทำให้ลูกค้ามีความเข้าใจได้ชัดเจน

3. การสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ

ความพึงพอใจของลูกค้า Sheri Bridges ศาสตราจารย์ด้านการตลาดจาก Wake Forest University ในประเทศสหรัฐอเมริกากล่าว ว่า "ความพึงพอใจ" ของลูกค้าแยกออกเป็นรายบุคคล เพื่อให้ความสำคัญกับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล การใช้กลยุทธ์จะให้ความสำคัญกับลูกค้าแต่ละรายกันอย่างกว้างขวาง กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า (CRM) และการตลาดแบบ One-To-One ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยี (เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เครื่องมือจัดการฐานข้อมูล และอินเทอร์เน็ต) เพื่อให้นักการตลาดสามารถเข้าถึง และเข้าใจลูกค้าของตนได้มากขึ้น

แนวคิดการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล

การบริหารจัดการข้อมูลถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับทุกๆ องค์กร การพัฒนาความพร้อมของข้อมูล จึงไม่ควรเน้นแค่การเก็บข้อมูลเพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้ความสำคัญกับประเด็นของการบริหาร การใช้ และการรักษาข้อมูล โดยมีเครื่องมือที่สำคัญก็คือเทคโนโลยีของอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดระดับการใช้และเข้าถึงข้อมูล สามารถรองรับการทำงานของข้อมูลปริมาณมากไปพร้อมๆ กับการแบ็กอัพข้อมูลในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ทางระบบสารสนเทศ

1. ความหมายของระบบฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล (database) หมายถึง กลุ่มของข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมไว้ โดยมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน และกัน โดยไม่ได้บังคับว่าข้อมูลทั้งหมดนี้จะต้องเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลเดียวกันหรือแยกเก็บหลาย ๆ แฟ้มข้อมูล นั่นก็คือ การเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลนั้นเราอาจจะเก็บทั้งฐานข้อมูล โดยใช้แฟ้มข้อมูลเพียงแฟ้มข้อมูลเดียวกันได้ หรือจะเก็บไว้หลาย ๆ แฟ้มข้อมูล ที่สำคัญคือจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างระเบียนและเรียกใช้ความสัมพันธ์นั้นได้ มีการกำจัดความซ้ำซ้อนของข้อมูลออก และเก็บแฟ้มข้อมูลเหล่านี้ไว้ที่ศูนย์กลาง เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มา

LIRT Legislative Institution for Research and Training
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ใช้ร่วมกัน ควบคุมดูแลรักษาเมื่อผู้ต้องการใช้งาน และผู้มีสิทธิ์จะใช้ข้อมูลนั้นสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการออกไปใช้ได้ ข้อมูลบางส่วนอาจใช้ร่วมกับผู้อื่นได้ แต่บางส่วนผู้มีสิทธิ์เท่านั้นจึงจะสามารถใช้ได้ โดยทั่วไปองค์กรต่าง ๆ จะสร้างฐานข้อมูลไว้เพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ และการจ้างงาน เป็นต้น การควบคุมดูแลการใช้ฐานข้อมูลนั้น เป็นเรื่องที่ยุ่งยากกว่าการใช้แฟ้มข้อมูลมาก เพราะเราต้องตัดสินใจว่าโครงสร้างในการจัดเก็บข้อมูลควรจะเป็นเช่นใด การเขียนโปรแกรมเพื่อสร้าง และเรียกใช้ข้อมูลจากโครงสร้างเหล่านี้ ถ้าโปรแกรมเหล่านี้เกิดทำงานผิดพลาดขึ้นมา ก็จะเกิดความเสียหายต่อโครงสร้างของข้อมูลทั้งหมดได้ เพื่อเป็นการลดภาระการทำงานของผู้ใช้ จึงได้มีส่วนของฮาร์ดแวร์และโปรแกรมต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึง และจัดการข้อมูลในฐานข้อมูลนั้น เรียกว่าระบบจัดการฐานข้อมูล หรือ DBMS (data base management system) ระบบจัดการฐานข้อมูล คือ ซอฟต์แวร์ที่เปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างผู้ใช้ และโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งมีหน้าที่ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายสะดวก และมีประสิทธิภาพ การเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้อาจเป็นการสร้างฐานข้อมูล การแก้ไขฐานข้อมูล หรือการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลมา โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องรับรู้เกี่ยวกับรายละเอียดภายในโครงสร้างของฐานข้อมูล เปรียบเสมือนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ใช้ และโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูล

2. ความสำคัญของระบบฐานข้อมูล

การจัดข้อมูลให้เป็นระบบฐานข้อมูลทำให้ข้อมูลมีส่วนดีกว่าการเก็บข้อมูลในรูปของแฟ้มข้อมูล เพราะการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูล จะมีส่วนที่สำคัญกว่าการจัดเก็บข้อมูลในรูปของแฟ้มข้อมูลดังนี้

2.1 ลดการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ข้อมูลบางชุดที่อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลอาจมีปรากฏอยู่หลาย ๆ แห่ง เพราะมีผู้ใช้ข้อมูลชุดนี้หลายคน เมื่อใช้ระบบฐานข้อมูลแล้วจะช่วยให้ความซ้ำซ้อนของข้อมูลลดน้อยลง เช่น ข้อมูลอยู่ในแฟ้มข้อมูลของผู้ใช้หลายคน ผู้ใช้แต่ละคนจะมีแฟ้มข้อมูลเป็นของตนเอง ระบบฐานข้อมูลจะลดการซ้ำซ้อนของข้อมูลเหล่านี้ให้มากที่สุด โดยจัดเก็บในฐานข้อมูลไว้ที่เดียวกัน ผู้ใช้ทุกคนที่ต้องการใช้ข้อมูลชุดนี้จะใช้โดยผ่านระบบฐานข้อมูล ทำให้ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเก็บข้อมูลและลดความซ้ำซ้อนลงได้

2.2 รักษาความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากฐานข้อมูลมีเพียงฐานข้อมูลเดียว ในกรณีที่มีข้อมูลชุดเดียวกันปรากฏอยู่หลายแห่งในฐานข้อมูล ข้อมูลเหล่านี้จะต้องตรงกัน ถ้ามีการแก้ไขข้อมูลนี้ทุก ๆ แห่งที่ข้อมูลปรากฏอยู่จะแก้ไขให้ถูกต้องตามกันหมดโดยอัตโนมัติด้วยระบบจัดการฐานข้อมูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

2.3 การป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้กับข้อมูลทำได้อย่างสะดวก การป้องกันและรักษาความปลอดภัยกับข้อมูลระบบฐานข้อมูลจะให้เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์เข้าไปใช้ฐานข้อมูลได้เรียกว่ามีสิทธิส่วนบุคคล(privacy) ซึ่งก่อให้เกิดความปลอดภัย (security) ของข้อมูลด้วย ฉะนั้นผู้ใดจะมีสิทธิ์ที่จะเข้าถึงข้อมูลได้จะต้องมีการกำหนดสิทธิ์กันไว้ก่อนและเมื่อเข้าไปใช้ข้อมูลนั้น ๆ ผู้ใช้จะเห็นข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลในรูปแบบที่ผู้ใช้ออกแบบไว้ ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้สร้างตารางข้อมูลขึ้นมาและเก็บลงในระบบฐานข้อมูล ระบบจัดการฐานข้อมูลจะเก็บข้อมูลเหล่านี้ลงในอุปกรณ์เก็บข้อมูลในรูปแบบของระบบจัดการฐานข้อมูลซึ่งอาจเก็บข้อมูลเหล่านี้ลงในแผ่นจานบันทึกแม่เหล็กเป็นระเบียน บล็อกหรืออื่น ๆ ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องรับรู้ว่าโครงสร้างของแฟ้มข้อมูลนั้นเป็นอย่างไร ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของระบบจัดการฐานข้อมูล ดังนั้นถ้าผู้ใช้เปลี่ยนแปลงลักษณะการเก็บข้อมูล เช่น เปลี่ยนแปลงรูปแบบของตารางเสียใหม่ ผู้ใช้ก็ไม่ต้องกังวลว่าข้อมูลของเขาจะถูกเก็บลงในแผ่นจานบันทึกแม่เหล็กในลักษณะใด ระบบการจัดการฐานข้อมูลจะจัดการให้ทั้งหมด ในทำนองเดียวกันถ้าผู้ออกแบบระบบฐานข้อมูลเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูลลงบนอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล ผู้ใช้ก็ไม่ต้องแก้ไขฐานข้อมูลที่เขาออกแบบไว้แล้ว ระบบการจัดการฐานข้อมูลจะจัดการให้ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ความไม่เกี่ยวข้องกันของข้อมูล (data independent)

2.4 สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ เนื่องจากในระบบฐานข้อมูลจะเป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทุกอย่างไว้ ผู้ใช้แต่ละคนจึงสามารถที่จะใช้ข้อมูลในระบบได้ทุกข้อมูล ซึ่งถ้าข้อมูลไม่ได้ถูกจัดให้เป็นระบบฐานข้อมูลแล้ว ผู้ใช้ก็จะใช้ได้เพียงข้อมูลของตนเองเท่านั้น ข้อมูลของระบบเงินเดือน ข้อมูลของระบบงานบุคคลถูกจัดไว้ในระบบแฟ้มข้อมูลผู้ใช้ที่ใช้ข้อมูลระบบเงินเดือน จะใช้ข้อมูลได้ระบบเดียว แต่ถ้าข้อมูลทั้ง 2 ถูกเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลซึ่งถูกเก็บไว้ในที่ที่เดียวกัน ผู้ใช้ทั้ง 2 ระบบก็จะสามารถเรียกใช้ฐานข้อมูลเดียวกันได้ ไม่เพียงแต่ข้อมูลเท่านั้นสำหรับโปรแกรมต่าง ๆ ถ้าเก็บไว้ในฐานข้อมูลก็จะสามารถใช้ร่วมกันได้

2.5 มีความเป็นอิสระของข้อมูล เมื่อผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับโปรแกรมที่เขียนขึ้นมา จะสามารถสร้างข้อมูลนั้นขึ้นมาใช้ใหม่ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อระบบฐานข้อมูล เพราะข้อมูลที่ผู้ใช้นำมาประยุกต์ใช้ใหม่นั้นจะไม่กระทบต่อโครงสร้างที่แท้จริงของการจัดเก็บข้อมูล นั่นคือ การใช้ระบบฐานข้อมูลจะทำให้เกิดความเป็นอิสระระหว่างการจัดเก็บข้อมูลและการประยุกต์ใช้

LIRT
Legislative Institution Research Library of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารของงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

2.6 สามารถขยายงานได้ง่าย เมื่อต้องการจัดเพิ่มเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจะสามารถเพิ่มได้อย่างง่ายไม่ซับซ้อน เนื่องจากมีความเป็นอิสระของข้อมูล จึงไม่มีผลกระทบต่อข้อมูลเดิมที่มีอยู่

2.7 ทำให้ข้อมูลบูรณะกลับสู่สภาพปกติได้เร็วและมีมาตรฐาน เนื่องจากการจัดพิมพ์ข้อมูลในระบบที่ไม่ได้ใช้ฐานข้อมูล ผู้เขียนโปรแกรมแต่ละคนมีแฟ้มข้อมูลของตนเองเฉพาะ ฉะนั้นแต่ละคนจึงต่างก็สร้างระบบการบูรณะข้อมูลให้กลับสู่สภาพปกติในกรณีที่ข้อมูล*เสียหายด้วยตนเองและด้วยวิธีการของตนเอง จึงขาดประสิทธิภาพและมาตรฐาน แต่เมื่อมาเป็น*ระบบฐานข้อมูลแล้ว การบูรณะข้อมูลให้กลับคืนสู่สภาพปกติจะมีโปรแกรมชุดเดียวและมีผู้ดูแลเพียงคนเดียวที่ดูแลทั้งระบบ ซึ่งย่อมต้องมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันแน่นอน

3. ประเภทของระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูลที่ใช้งานอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ มีอยู่ด้วยกันหลายประเภท ขึ้นอยู่กับการใช้งานและความเหมาะสมโดยแบ่งเป็น ดังนี้

1) ฐานข้อมูลแบบการจัดการแฟ้มข้อมูล (File Management Model)
2) ฐานข้อมูลแบบลำดับขั้น (Hierarchical Database Model)
3) ฐานข้อมูลแบบเครือข่าย (Network Database Model)
4) ฐานข้อมูลแบบเชิงสัมพันธ์ (Relational Database Model)

4. การใช้และการเข้าถึงข้อมูล

การใช้และการเข้าถึงข้อมูล เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าในระบบคอมพิวเตอร์มักมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วนคือ หน่วยประมวลผลกลาง อุปกรณ์รับข้อมูล และอุปกรณ์แสดงผลข้อมูล ก็สามารถที่จะทำงานได้แล้วโดยที่หน่วยประมวลผลกลางประกอบด้วย ส่วนที่ทำหน้าที่ต่างๆ คือ หน่วยคำนวณและตรรกะ หน่วยควบคุม และหน่วยความจำ โดยหน่วยรับข้อมูลจะรับข้อมูลจากผู้ ใช้แล้วนำมาเก็บไว้ที่หน่วยความจำ เพื่อให้หน่วยคำนวณและตรรกะ ทำการประมวลผลข้อมูลนั้นและเมื่อได้ รับผลลัพธ์ก็ส่งไปแสดงผลที่หน่วยแสดงผล หรือนำไปเก็บที่หน่วยความจำหลัก ซึ่งการทำงานทั้งหมดนี้จะอยู่ภายใต้ การควบคุมของหน่วยควบคุม แต่เนื่องจากหน่วยความจำภายในไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน ในกรณีที่ข้อมูล ที่ใช้มีจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการขยายหน่วยความจำ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลในระหว่างที่มีการคำนวณอยู่ ซึ่งเรียกว่าหน่วยความจำหลักทำให้สามารถขยายขอบเขตการทำงานของคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

อย่างมาก โดยมีขั้นตอนการทำงาน เช่นเดิม แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีหน่วยความจำหลักช่วยในการทำงาน แต่ในบางครั้งงานที่ทำอาจ จะ มีขนาดของข้อมูลที่โตกว่าจะเก็บไว้ในหน่วยความจำได้ทั้งหมด อีกทั้งข้อมูลที่เก็บไว้ในหน่วยความจำหลักของ เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นสามารถเก็บไว้ได้เป็นการชั่วคราว ในระหว่างที่มีการทำงานเท่านั้นเมื่อเลิกทำงานข้อมูล ดังกล่าว ก็จะสูญหายไปด้วย ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นแล้ว ทุกๆครั้งที่ทำงานเกี่ยวกับข้อมูล ดังกล่าวจะต้องมีการใส่ข้อมูลเข้าไปเก็บ ไว้ในหน่วยความจำทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นการ เสียเวลาเป็นอย่างมาก หน่วยความจำสำรองจึงเกิดขึ้น เพื่อใช้เป็นที่เก็บ ข้อมูลไว้อย่าง ถาวร ตราบเท่า ที่ต้องการ และสามารถที่จะเก็บข้อมูลที่มีขนาดโตกว่าหน่วยความจำหลักได้มาก ซึ่งทำให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ทำงานกับข้อมูลที่มีขนาดโตกว่าหน่วยความจำหลักได้ โดยการนำเอา เฉพาะข้อมูลส่วนที่ต้องการใช้งานในขณะนั้นเข้าไปเก็บไว้ในหน่วยความจำหลัก ส่วนข้อมูลที่ยังไม่ได้ใช้งานในขณะนั้น ก็ยังคงเก็บไว้ที่หน่วยความจำสำรองเช่นเดิม และหากว่าต้องการประมวลผลข้อมูลชุดใหม่ ก็สามารถกระทำได้โดยเอาข้อมูลชุดใหม่เข้าไปในหน่วยความจำแทนข้อมูลชุดเดิม ด้วยวิธีการเช่นนี้จะเห็นว่าแม้ว่า ข้อมูลจะมีจำนวนมากเกินกว่าขนาดของหน่วยความจำหลักเท่าใดก็ตาม เราสามารถที่จะใช้คอมพิวเตอร์เพื่อทำงานกับข้อมูลชุดนั้นได้ เสมอและนอกจากนี้การที่มีการเก็บข้อมูลไว้ในส่วนหน่วยความจำสำรอง จะทำให้ข้อมูลเป็นอิสระจากโปรแกรมมากขึ้น กล่าวคือ นอกจากจะใช้ข้อมูลเพื่อทำงานอย่างหนึ่งได้แล้ว เราสามารถใช้ข้อมูลชุดเดียวกันนี้ไปใช้เพื่อทำงานอื่นๆ ได้อีก โดยใช้ร่วมกับอีกโปรแกรมหนึ่งหรือให้โปรแกรมอื่นมาอ่านข้อมูลไปใช้งาน หากข้อมูลชุดนี้มีข้อสนเทศภายใน ที่ต้องการกล่าวโดยสรุปคือ ข้อมูลชุดหนึ่งๆ สามารถใช้ได้กับโปรแกรมหลายๆโปรแกรม หากข้อมูลชุดนั้น เป็นที่ต้องการของโปรแกรมนั้น ซึ่งการเก็บข้อมูลในหน่วยความจำสำรอง นี้จะต้องมีการจัดเก็บในรูปแบบที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้งานข้อมูลนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วข้อมูลที่จัดเก็บใน หน่วยความจำสำรอง จะเก็บอยู่ในรูปแฟ้มข้อมูล ดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว การนำข้อมูลจากหน่วยความจำสำรอง คือขั้นตอนการอ่านข้อมูล หรือ เขียนข้อมูลเมื่อต้องการบันทึกข้อมูล ดังนั้นวิธีการประมวลผลก็วิธีที่ว่าด้วยการอ่าน/หรือการเขียน ข้อมูลบนหน่วย ความจำสำรอง ดังนั้นจึงสามารถแบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลในแฟ้มข้อมูลตามรูปแบบการถึงหน่วยความจำสำรอง คือ

4.1 การเข้าถึงแบบลำดับ (Sequential Access Method)

แฟ้มลำดับเป็นระบบจัดการแฟ้มข้อมูลที่นับได้ว่ามีความสำคัญ และเป็นระบบการจัดการแฟ้มข้อมูลแบบพื้นฐาน ที่มีการนำไปใช้งานมากที่สุด และนอกจากนี้ ระบบแฟ้ม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ลำดับยังเป็นระบบการจัดการแฟ้มข้อมูล ที่มีการนำไปประยุกต์ใช้กับระบบการจัดการ แฟ้มข้อมูลแบบอื่นๆอีกหลายแบบ เช่น ระบบการจัดการแฟ้มข้อมูลเชิงดรรชนี เป็นต้น โดยแฟ้มลำดับจะมีการจัดเก็บระเบียนเรียงตามลำดับของสื่อที่ใช้เก็บข้อมูล กล่าวคือ ข้อมูลที่เข้ามาใหม่ จะถูกจัดเก็บลงบน สื่อบันทึกข้อมูลในตำแหน่งถัดจากระเบียนก่อนหน้าเสมอ ดังนั้น การเข้าถึงข้อมูลจะต้องเข้าถึงตามลำดับของการจัดเก็บด้วย

4.2 การเข้าถึงโดยลำดับดัชนี (Indexed Sequential Access Method : ISAM)

หมายถึงการเข้าถึงระเบียนข้อมูลที่ต้องการ โดยอาศัยตารางดัชนีช่วยหาเลขที่อยู่ของระเบียนในแฟ้มข้อมูลหลัก ตารางดัชนีเป็นแฟ้มข้อมูลที่สร้างจากแฟ้มข้อมูลหลัก โดยให้ระบุเลขที่อยู่ของระเบียนข้อมูลที่ต้องการโดยตรงเลยก็ได้ หรือจะสร้างเป็นตารางดัชนีช่วง (Rang Index) เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้เร็วยิ่งขึ้น การเข้าถึงโดยวิธีการนี้สามารถใช้ได้กับแฟ้ม ข้อมูลที่จัดระเบียบ แฟ้มแบบดัชนีเท่านั้น

4.3 การเข้าถึงแบบโดยตรง (Direct Access Method)

ข้อมูลที่นำมาใช้งานกับคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่มีจำนวนมาก และมีการทำงานที่ซับซ้อน การเข้าถึงข้อมูลแบบ ตามลำดับ หรือแบบตามลำดับเชิงดัชนีจะต้องมีการอ่านผ่านข้อมูลระเบียนอื่นมาเป็นจำนวนมากซึ่งต้องทำให้ ต้องใช้เวลา ในการทำงาน และทรัพยากรมากขึ้น ดังนั้นอาจเลี่ยงการเสียเวลาในส่วนนี้ได้โดยการ เข้าถึงข้อมูลโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านระเบียนอื่นที่ไม่ใช่ระเบียนที่ต้องการ เรียกว่าการเข้าถึงข้อมูลแบบโดยตรง ซึ่งการที่สามารถเข้าถึงข้อมูล ระเบียนที่ต้องการได้โดยตรงโดยไม่มีการผ่านระเบียนอื่นนี้ จะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างค่าของคีย์ที่ใช้กับตำแหน่ง ที่ข้อมูลระเบียนนั้นถูกบันทึกในแฟ้มข้อมูล ซึ่งจะเห็นว่าการที่คีย์กับตำแหน่งที่บันทึกมีความสัมพันธ์กันแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูล เรียงตามลำดับคีย์ก็ได้

ในระบบฐานข้อมูล นอกจากจะมีระบบการจัดการฐานข้อมูล ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้น เพื่อจัดการกับข้อมูลให้เป็นระบบซึ่งจะทำให้สะดวกในการเก็บรักษา เรียกใช้หรือนำมาปรับปรุงให้ทันสมัยได้ง่าย และในระบบฐานข้อมูลยังต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลระบบฐานข้อมูล และเหตุผลอีกประการหนึ่งของการจัดนำระบบการจัดการฐานข้อมูล คือ การมีศูนย์กลางควบคุมทั้งข้อมูลและโปรแกรมที่เข้าถึงข้อมูลเหล่านั้น

LIRT
Legislative Institution Research Center of Thailand

เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหลายเรื่องในหลายประเด็น แต่พบว่ามีงานวิจัย 2 เรื่อง ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการให้บริการงานด้านควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายนิติบัญญัติ ไว้ในส่วนของงานวิจัย คือ

1. รายงานการวิจัยเรื่อง ร่างแผนพัฒนาการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540, โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญยกร่างแผนพัฒนาการเมืองแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2541 ซึ่งมีข้อสรุปเกี่ยวกับแผนพัฒนาบุคลากรดังกล่าว คือ เสริมสร้างพัฒนาบุคลากรของสำนักงานฯ ในทุกกลุ่มและส่วนงานให้มีผู้เชี่ยวชาญประจำกลุ่มและส่วนงาน เพื่อให้คำแนะนำปรึกษา เสนอความเห็น วิเคราะห์ข้อมูลวิชาการประกอบการพิจารณาร่างกฎหมาย ญัตติ เรื่องที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการ และยกร่างกฎหมาย กระทู้ ญัตติ และภารกิจด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการ ซึ่งต้องวางแผนและดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย โดยคณะทำงานโครงการสำรวจความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2549 ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางในการปรับปรุง ระบบสารสนเทศของรัฐสภาไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหน่วยงานสนับสนุนและพัฒนาระบบด้านสารสนเทศดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหน่วยงานสนับสนุน ควรพัฒนาหน่วยงานสนับสนุนให้มีระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ในระบบคุณภาพ ที่มีมาตรฐานการทำงานเป็นเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาและประชาสัมพันธ์งานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เท่าทันกับฝ่ายบริหารอันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ ความศรัทธา และความเชื่อมั่นในฝ่ายนิติบัญญัติให้เพิ่มมากขึ้น

2.2 ด้านสารสนเทศ ควรจัดหาและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะทำงานวิชาการและกฎหมาย อาทิ ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ ข้อมูลนโยบายที่แถลงต่อสภา ข้อมูลความไม่เป็นธรรม / ความเดือดร้องของประชาชน ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชั่น ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง / นโยบายสาธารณะ ข้อมูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงสาธารณะในด้านต่าง ๆ ของฝ่ายบริหาร

สรุป

จากการศึกษา กลไกการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน บทบาทหน้าที่ของกระทู้ถามและทบทวนแนวคิดการพัฒนาองค์การ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่และการบริหารจัดการระบบข้อมูล ทำให้ทราบถึง ความหมายของการพัฒนาและการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนา การบริหารจัดการระบบงาน ความสำคัญของระบบฐานข้อมูล การใช้และการเข้าถึงข้อมูล อีกทั้งการศึกษาทบทวนรายงานวิจัย เหล่านี้เป็นต้น ล้วนเป็นข้อมูลที่ช่วยในการกำหนดแนวคิดเป็นกรอบการศึกษา เพื่อพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย ซึ่งกรอบแนวทางการศึกษาสามารถกำหนดทิศทางในการศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ เพื่อให้ได้คำตอบจากการศึกษาต่อไป

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961175669

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3
ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 5 กันยายน 2551

LIRT
Legislative Institution Research Team of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

บทที่ 3
การปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมายและสภาพปัญหาในปัจจุบัน

อำนาจหน้าที่ของสำนักกฎหมาย

สำนักกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง การบริหาร สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ส่วนราชการและประชาชน ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำร่างกฎหมายให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วินิจฉัยคำปรึกษา เสนอความเห็นแนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบข้อบังคับของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตรวจพิจารณายกร่างระเบียบ ข้อบังคับและสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา ตลอดจนการประสานงานกับพนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการร่างญัตติ กระทู้ถาม คำอภิปรายและหนังสือติดต่อส่วนราชการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ปัจจุบันมีกลุ่มงานสังกัดอยู่ในสำนักกฎหมาย 5 กลุ่มงานได้แก่ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป กลุ่มงานกฎหมาย 1 กลุ่มงานกฎหมาย 2 กลุ่มงานกฎหมาย 3 และกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

สำนักกฎหมาย เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนภารกิจด้านนิติบัญญัติ ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและด้านนิติการของสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งงานด้านร่างกระทู้ถามเป็นกลไกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ การยกร่างกระทู้ถาม ผู้ร่างจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในกระบวนการทำงาน การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ และในการให้บริการจำเป็นต้องดำเนินงานด้วยความถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังต้องทราบลักษณะงานและหน้าที่ในการให้บริการยกร่างกระทู้ถามดังนี้

1. **งานยกร่างกระทู้ถาม**

งานยกร่างกระทู้ถาม คือ การร่างหนังสือราชการ โดยอาศัยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยเรื่องกระทู้ถาม ซึ่งผู้ที่จะเป็นผู้ร่างกระทู้ถามนั้น จะต้องทำความ

LIRT Legislative Institution Research Team
เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น

เข้าใจถึงหลักเกณฑ์การร่างหนังสือราชการ รูปแบบกระทู้ถามและลักษณะของกระทู้ถามตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

2. หน้าที่ในการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม

การดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ยกร่างจะต้องมีความรอบรู้ในหลักการยกร่างกระทู้ถามแล้วจะต้องทราบลักษณะของกระทู้ถามซึ่งได้แบ่งกระทู้ถามออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.1 **กระทู้ถามสด** หมายถึง คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถามก่อนเริ่มการประชุมในวันนั้น โดยระบุชื่อเรื่องที่จะถามพร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด ประธานสภาจะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามสดหรือไม่ แล้วบรรจุเข้าระเบียบวาระและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบโดย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติให้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่ยังมีสิทธิเสนอกระทู้ถามสด โดยการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องใดที่เป็นปัญหาสำคัญ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เป็นเรื่องที่กระทบถึงประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชน หรือที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ดังนั้น กระทู้ถามสด จึงมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1) เป็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

2) เป็นเรื่องที่กระทบถึงประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชน

3) เป็นเรื่องเร่งด่วน

การถามและการตอบกระทู้ถามสดทำได้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ไม่เกิน 3 กระทู้ เวลาไม่เกิน 60 นาที และให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกิน 3 ครั้ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

2.2 กระทู้ถามทั่วไป หมายถึง คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือและยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบายและระบุว่าจะให้ตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษา แต่รัฐมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภาจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายใน 15 วัน นับแต่วันที่กระทู้ถามส่งไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ ส่วนกระทู้ถามที่ต้องตอบในราช

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
LIRT Legislative Institution Research Department of Thailand

กิจจานุเบกษาจะแจ้งให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบดำเนินการตอบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรี

2.3 การร่างกระทู้ถามที่ดี

การร่างกระทู้ถามที่ดี ย่อมจะทำให้กระทู้ถามมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

1) ภาษาที่ใช้เขียนนั้นควรสั้น กระทัดรัด และเข้าใจง่าย

2) รูปแบบหนังสือที่ร่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

3) เนื้อหาเป็นข้อเท็จจริง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง

กระบวนการและขั้นตอนยกร่างกระทู้ถาม

1. กระบวนการยกร่างกระทู้ถาม

การยกร่างกระทู้ถาม ต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และถูกต้องตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้ถ้อยคำชัดเจน รัดกุม ซึ่งการร่างกระทู้ถามนั้นมีหลายขั้นตอน โดยในขั้นแรกเป็นการยกร่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ประสงค์ให้ร่างกระทู้ถาม จากนั้นจะเป็นขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลในการร่าง โดยตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ เมื่อได้ข้อมูลและข้อเท็จจริงแล้วจึงนำมาวิเคราะห์สรุปประเด็น ต่อจากนั้นยกร่างกระทู้ถามตามรูปแบบของกระทู้ถามและในขั้นตอนสุดท้าย เป็นการตรวจพิจารณาความสมบูรณ์ของร่างกระทู้ถามให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการ

2. ขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม

การยกร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้

1) การสอบถามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการยกร่างกระทู้ถาม โดยขอใช้บริการ ณ ห้องหน่วยเฉพาะกิจ หรือขอใช้บริการผ่านทางโทรศัพท์ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสอบถามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพิ่มเติมอย่างละเอียด เช่น ประเภทของ

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institution Research and Development

กระทู้ถาม (กระทู้ถามสดหรือกระทู้ถามทั่วไป) บุคคลที่ต้องการตั้งกระทู้ถาม (ถามนายกรัฐมนตรีหรือถามรัฐมนตรีกระทรวงใด) ต้องการให้ตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา พร้อมทั้งข้อมูลปัญหาหรือประเด็นสำคัญของกระทู้ถาม

2) การตรวจสอบและการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถาม

ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติม เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากฐานข้อมูล New Center อินเตอร์เน็ต มติคณะรัฐมนตรี หนังสือ วารสาร บทความ เป็นต้น พร้อมทั้งสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องนั้นๆ

3) การจัดทำร่างกระทู้ถาม ส่งพิมพ์ และตรวจสอบความถูกต้อง

ดำเนินการยกร่างกระทู้ถาม ให้ถูกต้องตามรูปแบบของกระทู้ถาม แต่ละประเภทและตรงกับความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการร่างกระทู้ถามนั้นจะใช้รูปแบบของการร่างหนังสือราชการ และข้อบังคับการประชุมสภาเป็นหลัก ซึ่งผู้ที่จะเป็นผู้ร่างกระทู้ถามนั้นจะต้องทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์การร่างหนังสือราชการ และลักษณะของกระทู้ถามตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา โดยคำนึงถึงแบบวิธีในการร่างกระทู้ถาม เป็นรูปแบบการเขียนกระทู้ถามตามแบบของกระทู้แต่ละประเภท โดยมีรูปแบบกระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อหาของกระทู้ถามเป็นส่วนสำคัญของร่างกระทู้ถามที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจได้ถูกต้องตรงประเด็น และเนื้อหาจะต้องมีองค์ประกอบ ได้แก่กระทู้ถามนั้นตั้งถามรัฐมนตรีกระทรวงใด สาเหตุของปัญหาที่ทำให้ตั้งกระทู้ถามหรือข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถาม และคำถามที่ต้องการให้รัฐมนตรีตอบ

เนื้อหาของกระทู้ถามนั้นผู้ร่างกระทู้ถามจะต้องเรียบเรียงอย่างระมัดระวังเพื่อมิให้ขัดกับข้อบังคับการประชุมสภาซึ่งผู้ที่จะร่างกระทู้ถามจะต้องศึกษาข้อบังคับการประชุมสภาให้เข้าใจด้วยว่าจะต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย

2) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก

3) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ

4) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน

5) เป็นการให้ออกความเห็น

6) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

7) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ

8) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ

คำขอให้ตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ตั้งกระทู้ถาม เป็นผู้มีสิทธิเลือกว่าจะให้รัฐมนตรีตอบกระทู้ถามนั้นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือในราชกิจจานุเบกษา ให้ระบุในแบบฟอร์มการเสนอกระทู้ถามด้วย

ส่วนในการส่งพิมพ์ และตรวจสอบความถูกต้อง เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ซึ่งรู้ขั้นตอนการจัดรูปแบบการพิมพ์ตามแบบกระทู้ถาม การจัดย่อหน้า วรรคตอน ถ้อยคำ เมื่อมีการจัดพิมพ์เสร็จแล้ว ผู้ร่างกระทู้ถามต้องตรวจทานร่าง กระทู้ถามที่พิมพ์เสร็จแล้ว ด้วยความรอบคอบอย่าง ถี่ถ้วน ในคำสะกดการันต์ วรรคตอน หรือความเหมาะสมของเนื้อความที่เพิ่มเติมจะได้รับความชัดเจนขึ้น เพราะการพบข้อผิดพลาดในขั้นนี้เป็นการดีกว่าการพบข้อผิดพลาดจากบุคคลภายนอกหรือผ่านกระบวนการพิจารณา ซึ่งอาจจะเกิดความเสียหายและล่าช้า

4) การจัดส่งร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การดำเนินการจัดส่งร่างกระทู้ถาม เมื่อผู้ร่างตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว ส่งให้เจ้าหน้าที่ธุรการลงทะเบียนในสมุดลงทะเบียนหนังสือรับ และเขียนรายละเอียดในแบบขอใช้บริการของสำนักกฎหมายให้เป็นหลักฐานและจัดเตรียมส่งร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ขอใช้บริการต่อไป

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
LIRT Legislative Institution Research Project of Thailand

แผนภาพที่ 1 กระบวนงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย

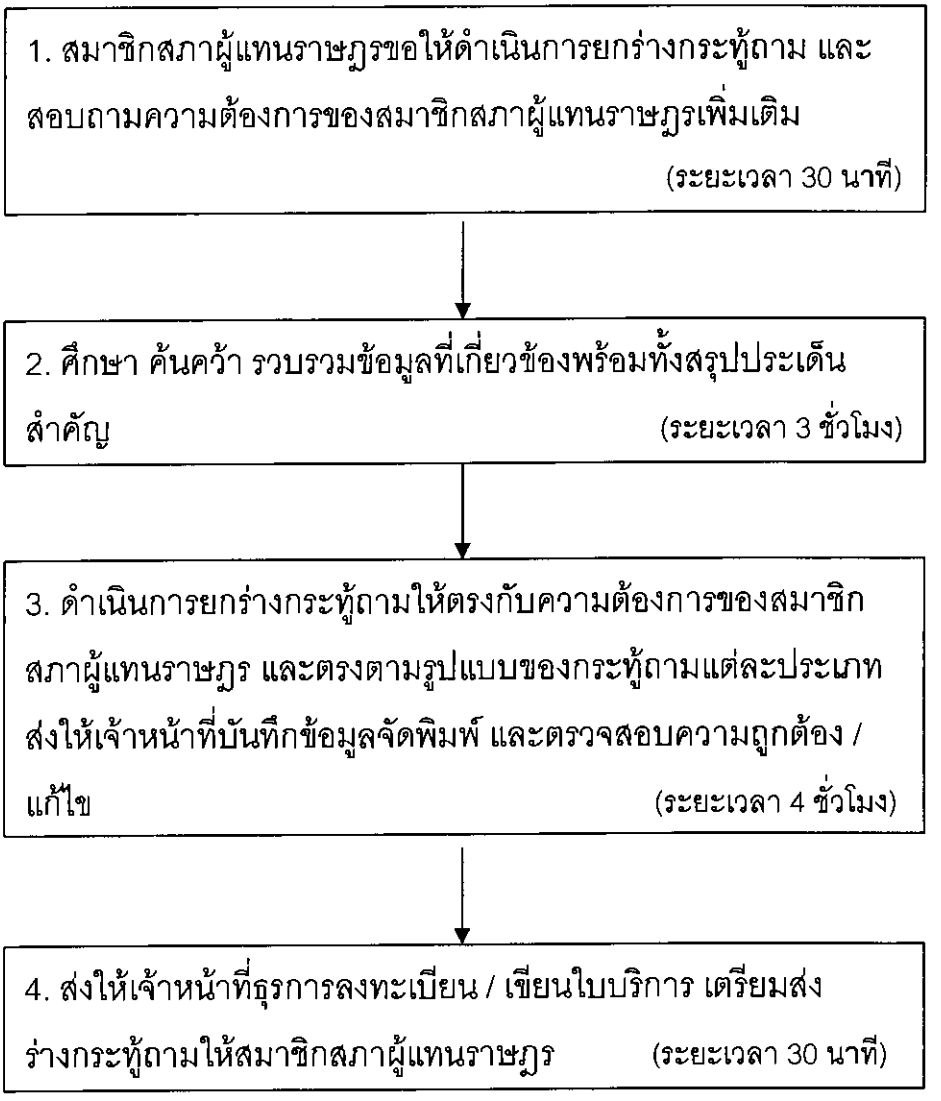

รวมระยะเวลาปฏิบัติงาน 8 ชั่วโมง

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้เท่านั้นหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
LIRT
Legislative Institutional Research Unit of Thailand

ซึ่งผลจากการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย สรุปได้ดังตาราง สรุปผลการปฏิบัติงานการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม ระหว่างปีงบประมาณ 2547 -2551 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย ในช่วงปีงบประมาณ 2547 - 2551

เดือน	ร่างกระทู้ถาม				
	ประจำปีงบประมาณ 2547	ประจำปีงบประมาณ 2548	ประจำปีงบประมาณ 2549	ประจำปีงบประมาณ 2550	ประจำปีงบประมาณ 2551
ตุลาคม	19	38	43	-	-
พฤศจิกายน	33	43	29	-	-
ธันวาคม	19	1	16	-	-
มกราคม	21	-	12	-	93
กุมภาพันธ์	26	3	9	-	85
มีนาคม	21	172	-	-	156
เมษายน	38	62	-	-	100
พฤษภาคม	23	71	-	-	81
มิถุนายน	27	31	-	-	-
กรกฎาคม	12	5	-	-	-
สิงหาคม	28	24	-	-	-
กันยายน	33	49	-	-	-
รวม	300	499	109	-	515

หมายเหตุ ปีงบประมาณ 2550 ไม่ปรากฏงานยกร่างกระทู้ถาม เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป

ผลงานจากตารางดังกล่าวนั้นมีจำนวนผลผลิตที่แตกต่างกันคือ ปีงบประมาณ 2547 มีจำนวนผลผลิตงานยกร่างกระทู้ถาม 300 เรื่อง ในปีงบประมาณ 2548 มีงานยกร่างกระทู้ถาม จำนวน 499 เรื่อง แต่ในปีงบประมาณ 2549 มีจำนวนผลผลิตเพียง 109 เรื่อง เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีการยุบสภาและเกิดการปฏิวัติจนถึงในปีงบประมาณ

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institution Research Center of Thailand

2550 ไม่มีจำนวนผลผลิตเกิดขึ้นต่อมาในปีงบประมาณ 2551 ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ทำให้งานของฝ่ายนิติบัญญัติเพิ่มขึ้นมีจำนวนผลผลิต ภายในระยะเวลา 5 เดือน งานยกร่างกระทู้ถามมีจำนวนถึง 515 เรื่อง ซึ่งสถานการณ์ทางสังคมและการเมืองส่งผลกระทบโดยตรงต่อการให้บริการงานยกร่างกระทู้ถามทั้งทางด้านระบบการทำงานและระบบข้อมูลที่ใช้ในการยกร่างกระทู้ถามประกอบกับการยกร่างกระทู้ถามมีช่วงระยะเวลาจำกัด ทำให้งาน ยกร่างกระทู้ถามไม่มีคุณภาพ

สภาพปัญหาการยกร่างกระทู้ถามในปัจจุบัน

จากการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการยกร่างกระทู้ถามแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจากประสบการณ์ตรง ได้ดังนี้

1. การสอบถามความต้องการของสมาชิก ว่าต้องการให้ร่างกระทู้ถามประเภทใด กระทู้ถามสดหรือกระทู้ถามทั่วไป ตั้งกระทู้ถามเรื่องอะไร ถามรัฐมนตรีกระทรวงใด และกระทู้ถามตอบในที่ประชุมสภาหรือตอบในราชกิจจานุเบกษา ในขั้นตอนการสอบถามความต้องการของสมาชิกนั้น ผู้ปฏิบัติงานยกร่างประสบปัญหาจากการได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนเพราะสื่อสารไม่ตรงกันทำให้เนื้อหาไม่ตรงประเด็นสาเหตุเนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มาด้วยตนเองแต่ให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกฯ มาแทน ซึ่งตัวของผู้ช่วยนั้นขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการจะใช้บริการ โดยบอกรายละเอียดหรือวัตถุประสงค์ในเรื่องที่จะขอใช้บริการ ไม่ตรงหรือคลาดเคลื่อนกับความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานยกร่าง ทำให้งานล่าช้าเพราะต้องแก้ไขงานให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งปัญหาเกิดจากไม่มีรูปแบบมาตรฐานในการรับงานประกอบกับความต้องการในการใช้บริการร่างกระทู้ถามมีปริมาณมาก เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประสงค์ให้ร่างกระทู้ถาม ผู้ร่างไม่สามารถจัดทำร่างกระทู้ถามได้ทันที เนื่องจากต้องตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงก่อน และต้องติดต่อประสานงานไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ก็จะต้องใช้เวลาพอสมควร ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และเกิดความล่าช้าในการร่างกระทู้ถาม

2. ผู้ปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามต้องตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงจากเอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ถ้าหากข้อมูลไม่ชัดเจนก็จะต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเรื่องนั้น และสรุปประเด็นจึงจะดำเนินการร่างกระทู้ถามแต่ในการปฏิบัติงานยกร่าง ต้องใช้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์และเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์นั้นๆซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วน

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institution Repository of Thailand

ใหญ่ที่มาขอใช้บริการให้ร่างกระทู้ถามมีข้อมูลไม่เพียงพอจึงต้องใช้เวลาในการหาข้อมูล แต่ผู้ปฏิบัติงานประสบปัญหาด้านการค้นหาข้อมูล สาเหตุเนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่เดิมที่เป็นองค์ความรู้ของแต่ละบุคคลไม่มีระบบการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลสำหรับสืบค้นและไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลภายในหน่วยงาน ของสำนักการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถามซึ่งผ่านการพิจารณาในที่ประชุมสภาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการยกร่างกระทู้ถาม และไม่สามารถเรียกดูฐานข้อมูลเดิมได้ อีกทั้งข้อมูลของห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อการร่างกระทู้ถาม อยู่กระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สะดวกต่อการนำมาใช้ปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม หากรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบจะช่วยให้ผู้ร่างได้รับรู้ และได้ข้อมูลรวดเร็ว ถูกต้องทันเวลา

3. เมื่อผู้ปฏิบัติงานดำเนินการยกร่างกระทู้ถามเสร็จจะต้องส่งพิมพ์และตรวจทาน ผู้ร่างกระทู้ถามต้องตรวจทานร่างกระทู้ถามที่พิมพ์เสร็จแล้ว ด้วยความรอบคอบอย่างถี่ถ้วน แต่ในทางปฏิบัติพบว่ามีข้อผิดพลาดหลายประการ เช่น อ้างข้อบังคับการประชุมสภาผิด รูปแบบของกระทู้ถามและประเด็นคำถามไม่ถูกต้อง และในบางครั้งชื่อผู้ลงนามในร่างกระทู้ถามไม่ตรงกับทะเบียนรายชื่อของสมาชิก สาเหตุเนื่องจากขาดระบบการตรวจร่างกระทู้ถาม ผู้ปฏิบัติงานร่างจะต้องทำการตรวจสอบความถูกต้องทั้งเนื้อหา รูปแบบการร่าง นอกจากดำเนินการตามรูปแบบการร่างแล้วยังจะต้องตรวจสอบว่าตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ให้ร่างหรือไม่ และการตรวจสอบข้อมูลความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ผู้ร่างต้องพยายามร่างให้ตรงกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอีกด้วย และในบางครั้งผู้ร่างมีภารกิจอื่นที่ไม่อาจคาดการณ์ได้จึงส่งผลทำให้งานล่าช้า

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้รับบริการยกร่างกระทู้ถาม

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงใช้วิธีการศึกษาโดยอาศัยแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้ประสานงาน รวมจำนวน 40 คน แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed – Ended Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีส่วนประกอบโครงสร้างของเนื้อหา ดังนี้

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institute Academic Development

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้มารับบริการ ได้แก่ ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการรับบริการ ได้แก่

1. กระบวนการและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม
2. การให้บริการของเจ้าหน้าที่
3. ผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม
4. ภาพรวมทั้งหมดต่อความพึงพอใจในการให้บริการ

นอกจากนี้ในแบบสอบถาม ได้มีการตั้งคำถามชนิดปลายเปิด (Opened -- Ended Questionnaire) จำนวน 3 คำถาม เพื่อใช้ในการสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำถามปลายปิด

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจในการรับบริการของสำนักกฎหมายที่ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความพึงพอใจ และความคิดเห็นในการรับบริการของสำนักกฎหมายเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละในรูปของตารางซึ่งแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่องานยกร่างกระทู้ถาม

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 40

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ตอบแบบสอบถาม		
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	15	37.5
ผู้ช่วย ส.ส. / ผู้ประสานงาน	25	62.5
อายุผู้ตอบแบบสอบถาม		
20 – 30	5	12.5
31 – 40	15	37.5
41 – 50	12	30.0
51 ปีขึ้นไป	8	20.0
วุฒิการศึกษา		
มัธยมศึกษา หรือต่ำกว่าปริญญาตรี	4	10.0
ปริญญาตรี	19	47.5
ปริญญาโท	17	42.5
ปริญญาเอก	-	-
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 4 ปี	-	-
4 – 10 ปี	27	67.5
10 ปีขึ้นไป	13	32.5

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
LIRT
Legislative Institutional Research of Thailand

ตอนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่องานยกร่างกระทู้ถาม

ข้อมูลความพึงพอใจต่องานยกร่างกระทู้ถาม ประกอบไปด้วย ข้อมูลด้านกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม ข้อมูลด้านการให้บริการ ข้อมูลด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม และข้อมูลภาพรวมทั้งหมดต่อความพึงพอใจ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่องานยกร่างกระทู้ถาม

n = 40

ประเด็นคำถาม	ความพึงพอใจ					จำนวนคน (ร้อยละ)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม						
1.1 การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	-	16 (40.0)	15 (37.5)	9 (22.5)	-	40 (100)
1.2 ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกฯ	-	15 (37.5)	15 (37.5)	10 (25.0)	-	40 (100)
1.3 ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม	-	14 (35.0)	18 (45.0)	8 (20.0)	-	40 (100)
2. ด้านการให้บริการ						
2.1 ความสุภาพเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่	-	20 (50.0)	13 (32.5)	7 (17.5)	-	40 (100)
2.2 ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ	-	11 (27.5)	18 (45.0)	11 (27.5)	-	40 (100)
2.3 กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภา	-	12 (30.0)	18 (45.0)	10 (25.0)	-	40 (100)
3. ด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม						
3.1 การตั้งคำถามถูกต้องตรงประเด็นครบถ้วน	-	13 (32.5)	18 (45.0)	9 (22.5)	-	40 (100)

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institutional Research Institute of Thailand

3.2 ร่างกระทู้ถามได้รับการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา	-	12 (30.0)	20 (50.0)	8 (20.0)	-	40 (100)
4. โดยภาพรวมทั้งหมดท่านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด	-	17 (42.5)	15 (37.5)	8 (20.0)	-	40 (100)

จากผลการศึกษาการสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม

1.1 การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกฯ ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 40.0% ปานกลาง 37.5% และพึงพอใจน้อย 22.5%

1.2 ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกฯ ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 37.5% ปานกลาง 37.5% และพึงพอใจน้อย 25%

1.3 ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 35.0% ปานกลาง 45.0% และพึงพอใจน้อย 20.0%

2. ด้านการให้บริการ

2.1 ความสุภาพเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 50.0% ปานกลาง 32.5% และพึงพอใจน้อย 17.5%

2.2 ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 27.5% ปานกลาง 45.0% และพึงพอใจน้อย 27.5%

2.3 กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมฯ ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 30.0% ปานกลาง 45.0% และพึงพอใจน้อย 25.0%

3. ด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม

3.1 การตั้งคำถามถูกต้องตรงประเด็นครบถ้วน ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 32.5% ปานกลาง 45.0% และพึงพอใจน้อย 22.5%

3.2 ร่างกระทู้ถามได้รับการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา ผู้รับบริการมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 30.0% ปานกลาง 50.0% และพึงพอใจน้อย 20.0%

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

4. **ภาพรวมทั้งหมดต่อความพึงพอใจผู้รับบริการ** มีความเห็นว่า มีความพึงพอใจมาก 42.5% ปานกลาง 37.5% และพึงพอใจน้อย 20.0%

สรุปผลจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้านกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม ด้านการให้บริการ ด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ระดับความพึงพอใจ ๓ ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ตามลำดับ ดังนี้

<u>ระดับมาก</u>

1. ความสุภาพเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่
2. ภาพรวมทั้งหมดต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ
3. การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
4. ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม

<u>ระดับปานกลาง</u>

1. ร่างกระทู้ถามได้รับการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร
2. ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม
3. ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ
4. กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
5. การตั้งคำถามถูกต้องตรงประเด็นครบถ้วน

<u>ระดับน้อย</u>

1. ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ
2. ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
4. การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ
2. ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
4. การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม

จากแบบสอบถามในส่วนของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงงานยกร่างกระทู้ถาม

ในส่วนคำถามชนิดปลายเปิดจำนวน 3 คำถาม เพื่อใช้ในการสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงงานยกร่างกระทู้ถาม ผู้รับบริการมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

1. เห็นควรปรับปรุงขั้นตอนการทำงานอย่างไร

มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงดังนี้

- ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาไม่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
- ระยะเวลาดำเนินการอย่างเร่งด่วนภายใน 1 วัน
- ควรมีรูปแบบการร่างกระทู้ถามที่ชัดเจน
- ควรมีมาตรฐานในการใช้ถ้อยคำที่ถูกต้อง

2. เห็นควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเรื่องอะไร

มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงดังนี้

- ฝึกการร่างหนังสือให้รวดเร็ว ถูกต้อง
- การติดต่อสื่อสารไม่ชัดเจน
- ไม่แม่นยำในข้อบังคับการประชุม
- ทำงานล่าช้า
- การตั้งคำถามไม่ตรงประเด็น
- ต้องติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ทุกด้าน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

3. เห็นควรปรับปรุงระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามอย่างไร

มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงดังนี้

- ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก
- ควรสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลสืบค้น
- ควรมีข้อมูลพื้นฐานในการร่างกระทู้ถาม
- ควรมีฐานข้อมูลที่เรียกใช้ง่าย
- ควรมีระบบอินเตอร์เน็ต เพื่อใช้สืบค้นข้อมูลเพียงพอ

จากการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ ในกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม พบว่าร่างกระทู้ถามไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานผู้ให้บริการยกร่างกระทู้ถาม ประสบปัญหาด้านรูปแบบในการให้บริการทำให้ไม่มีหลักเกณฑ์ในการเสนอกระทู้ ส่งผลให้การรับข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื้อหาไม่ถูกต้องและเกิดความล่าช้าในการค้นหาข้อมูลประกอบกับฐานข้อมูลที่สืบค้นไม่เป็นระบบและไม่มีระบบฐานข้อมูลกระทู้ถามทำให้ไม่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจากการอภิปรายผล ในกระบวนการและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม พบว่าผู้ปฏิบัติงานยกร่างได้รับผลกระทบสามารถแบ่งเป็น 2 ด้านคือ ด้านผู้รับบริการให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนและเปลี่ยนประเด็นบ่อย ผู้ปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามต้องแก้ไขทำให้เสียเวลา เสียงบประมาณ และเกิดความล่าช้า ส่วนด้านระบบงานภายในนั้น สิ่งที่สำคัญมากที่สุด คือ มาตรฐานการให้บริการ และการบริหารจัดการข้อมูลไม่เป็นระบบทำให้สืบค้นได้ยากและในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ พบว่า ความสุภาพเป็นมิตร ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการและกระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภา อยู่ในระดับพึงพอใจมาก แต่ยังมีส่วนของความสะดวกรวดเร็วที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการให้บริการอยู่ ส่วนด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถามทำให้ร่างกระทู้ถามได้รับการพิจารณาในที่ประชุมสภา เพราะการตั้งคำถาม ถูกต้องตรงประเด็น และจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงงานยกร่างกระทู้ถาม ได้สรุปประเด็นที่สำคัญ ที่นำมาอภิปรายผล คือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานควรมีรูปแบบการร่างกระทู้ถามที่ชัดเจน ร่างหนังสือให้รวดเร็วและถูกต้องและมีฐานข้อมูลกระทู้ถาม พร้อมทั้งต้องมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ 4
แนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย

ประเด็นในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 2 ซึ่งได้พบว่ากระทู้ถามเป็นกลไกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญอย่างหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ยกร่างจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร แนวคิดการพัฒนางานกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่และแนวคิดการบริหารจัดการระบบข้อมูล ประกอบการวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาลักษณะและขั้นตอนการปฏิบัติงานในปัจจุบันในบทที่ 3 สามารถสรุปประเด็นสภาพปัญหาที่ควรปรับปรุงเพื่อพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรของสำนักกฎหมาย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการให้เป็นผู้มีทักษะความรู้ความชำนาญในการยกร่างกระทู้ถาม โดยสามารถเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพิจารณายกร่างกระทู้ถามจนเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ

2. การพัฒนาระบบงาน ลักษณะและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเริ่มตั้งแต่การรับงานจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีรูปแบบการรับงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อช่วยในการสื่อสารทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตรงประเด็นและมีระบบตรวจสอบร่างกระทู้ถามที่ดีทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดทั้งรูปแบบและหลักเกณฑ์วิธีการยกร่างกระทู้ถาม

3. การพัฒนาเครือข่ายระบบข้อมูล มีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก ข้อมูลจัดเก็บเป็นระบบสามารถค้นหาและเรียกใช้งานได้มีข้อมูลที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

LIRT
Legislative Institutional Research Team

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรวงงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

แนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมา พบว่าต้องปรับปรุงการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา สมาชิกเกิดความพึงพอใจ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้วางกรอบแนวคิดในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม ดังนี้

ตารางที่ 4 กรอบแนวคิดในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม

ปัญหาและอุปสรรค	แนวคิด / ทฤษฎี	แนวทางในการพัฒนา	วัตถุประสงค์ของการพัฒนา
1. ปัญหาด้านมาตรฐานการให้บริการ	- คุณภาพในการให้บริการ	- จัดโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและความชำนาญโดยการฝึกอบรมเฉพาะด้าน	- เพื่อให้งานยกร่างกระทู้ถามมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. ปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการ	- การพัฒนาองค์การ - การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	- เน้นการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง	- เพื่อลดขั้นตอนวิธีการและเวลาในการปฏิบัติงานและยกร่างกระทู้ถามถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ
3. ปัญหาข้อจำกัดเรื่องแหล่งข้อมูล	- การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล	- พัฒนาฐานข้อมูลที่มีอยู่ให้ใช้งานได้ และมีการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลาโดยศึกษารูปแบบการจัดเก็บระบบฐานข้อมูล	- เพื่อให้งานยกร่างกระทู้ถามมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

1. **ด้านมาตรฐานการให้บริการ**

ปัญหาด้านมาตรฐานการให้บริการ ควรพัฒนาคุณภาพในการให้บริการ ด้วยการจัดกิจกรรมให้บุคลากรในสำนักกฎหมาย มีการพัฒนา และการสร้างแรงจูงใจ การปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์การและการธำรงรักษาบุคลากรของสำนักกฎหมาย จากผลการศึกษาในกระบวนการขั้นตอนการสอบถามความต้องการของสมาชิกนั้น ผู้ปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนเพราะสื่อสารไม่ตรงกันทำให้เนื้อหาไม่ตรงประเด็นสาเหตุเนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มาด้วยตนเอง แต่ให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกฯ มาแทน ซึ่งตัวของผู้ช่วยนั้นขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการจะใช้บริการ โดยบอกรายละเอียดหรือวัตถุประสงค์ในเรื่องที่จะขอใช้บริการ ไม่ตรงหรือคลาดเคลื่อนกับความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานยกร่าง ซึ่งปัญหาเกิดจากไม่มีรูปแบบมาตรฐานในการรับงาน ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางการพัฒนามาตรฐานการให้บริการดังนี้

1.1 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ให้เป็นผู้มีทักษะ ความรู้ความชำนาญในการยกร่างกระทู้ถาม โดยสามารถเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพิจารณายกร่างกระทู้ถามจนเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

1.2 เสริมสร้างให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการ ด้วยการเพิ่มความพร้อมและมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และมีประสิทธิภาพ

1.3 สร้างรูปแบบมาตรฐานการให้บริการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างมีคุณภาพ รวดเร็ว และถูกต้อง ทันเวลา

1.4 ฝึกบุคลากรให้มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์มีการประสานงานที่ดีสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกก็จะทำให้การปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถามได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. **ด้านระบบการบริหารจัดการ**

การพัฒนาระบบงาน ในด้านกระบวนการบริหารจัดการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถามจำเป็นต้องปรับระบบกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์ของสำนักกฎหมายที่กำหนดขึ้น คือการให้บริการเป็นเลิศอย่างมืออาชีพในการปรับระบบงานเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์นั้น จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์แบบต่อเนื่อง คือ การปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม จะต้องมีการปรับปรุงงานในด้านการรับงานจากสมาชิกให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน โดยการสร้างวัฒนธรรมในองค์การให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีส่วนเริ่มในการคิดริเริ่ม และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางพัฒนาดังนี้

2.1 ควรมีการปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้มีความสะดวกในการขอรับบริการโดยเน้นการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน ผู้ให้บริการ ควรมีขั้นตอนและเอกสารหลักฐานประกอบการรับงาน เพื่อความสะดวก ทั้งผู้รับบริการ และผู้ให้บริการไม่ให้เกิดความสับสน หรือข้อมูลคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง

2.2 การสร้างเครือข่ายเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูล โดยมีทั้งเครือข่ายข้อมูลภายในและภายนอก เช่น สำนักการประชุม หอสมุดรัฐสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นต้น

2.3 เน้นการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยการทำงานเป็นทีมมีการประสานงานที่ดีเพื่อลดขั้นตอนวิธีการและเวลาในการปฏิบัติงาน ทำให้งานยกร่างกระทู้ถามมีความถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3. ข้อจำกัดเรื่องแหล่งข้อมูล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาข้อจำกัดเรื่องแหล่งข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลที่ยังไม่เป็นระบบและความทันสมัยของข้อมูล จึงต้องมีการจัดระบบฐานข้อมูลในการสนับสนุนการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม ซึ่งฐานข้อมูลนี้จะบรรจุข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งบทความ ข่าวสาร ประเด็นทางวิชาการ ซึ่งนำมาใช้งานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะต้องมีอุปกรณ์ด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

3.1 ต้องมีการจัดหาอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเอื้อต่อการบริหารจัดการข้อมูล ในส่วนข้อมูลที่จะนำมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบนั้นจะต้องมีการจัดหมวดหมู่ ลำดับความสำคัญ หรือลำดับของความทันสมัยของข้อมูลก่อนที่จะมีการจัดเก็บซึ่งจะทำให้สะดวกต่อการค้นคว้าและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การจัดเก็บฐานข้อมูลดังกล่าวจะต้องจัดเก็บในสถานที่เดียวหรือแหล่งเก็บข้อมูลเดียวกันเพื่อสะดวกต่อการค้นคว้าหรือการเชื่อมต่อผ่านระบบฐานข้อมูลจากผู้ใช้อื่น ๆ ที่ต้องการจะใช้ข้อมูลนี้ หรือหากมีการจัดเก็บในสถานที่หรือเครื่องมืออื่น ๆ ฐานข้อมูลนั้นก็ควรที่จะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

มีความเป็นเอกภาพ คือ มีข้อมูลที่ตรงกันเหมือนกัน หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ทันสมัย (Update) ก็ต้องทำการเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลทุกตัวให้เหมือนกันเพื่อลดความสับสนในการนำข้อมูลมาใช้ในการทำงาน

3.3 ผู้ใช้ควรเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ไม่ควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่ซับซ้อนหรือมีการตั้งรหัสในการเข้าถึงแบบส่วนตัว (Privacy Code) เพราะเมื่อต้องการเพิ่มเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจะสามารถเพิ่มได้ง่าย

3.4 ข้อมูลที่จัดทำเป็นฐานข้อมูลนั้นควรเป็นอิสระ คือ เมื่อผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับทรัพยากรหรือโปรแกรมที่มีอยู่ก็สามารถประยุกต์ใช้ได้ แต่ต้องไม่มีผลกระทบต่อฐานข้อมูลที่มีอยู่ และอีกประการหนึ่งที่สำคัญคือความเป็นอิสระของข้อมูลจะสามารถทำให้แก้ไข ปรับปรุงให้ข้อมูลมีความทันสมัยได้ ไม่เป็นข้อมูลที่ตายตัว โดยการแก้ไขข้อมูลอาจกระทำโดยผ่านระบบเครือข่ายของฐานข้อมูล ซึ่งจะทำให้ไม่เสียเวลาในการปรับปรุงข้อมูลที่มีอยู่ในคอมพิวเตอร์เครื่องต่าง ๆ

3.5 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลและปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยมากขึ้น รวมทั้งการจัดทำเมนูการใช้งานที่ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

3.6 การติดตามข้อมูลข่าวสารและปรับปรุงแก้ไขให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากในโลกปัจจุบันเป็นโลกการสื่อสารไร้พรมแดนและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ สามารถแสดงผ่านการสื่อสารได้หลายช่องทาง นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของตัวข้อมูล ฉะนั้นเพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลและการบริหารจัดการฐานข้อมูลมีประสิทธิภาพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย ซึ่งเครื่องมือที่สำคัญในการติดตามข้อมูลข่าวสารคือ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยในขณะเดียวกันระบบเครือข่ายดังกล่าว ก็ต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและรองรับต่อความต้องการในการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงทีอีกด้วย

3.7 สิ่งที่สำคัญอย่างที่สุดในการจัดทำระบบฐานข้อมูลก็คือ บุคลากร ซึ่งเป็นทั้งผู้ลงมือปฏิบัติและเป็นทั้งแหล่งองค์ความรู้และข้อมูลที่สำคัญของการจัดทำฐานข้อมูลนี้ การสร้างแรงจูงใจหรือชี้ให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำระบบฐานข้อมูลและการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการนำข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้มาใช้ประโยชน์ในงาน จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้นำเสนอการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย ตามกระบวนการขั้นตอนการยกร่างทั้ง 4 ขั้นตอน ซึ่งการศึกษาได้ใช้กรอบตามแนวคิดของคุณภาพในการให้บริการ การบริหารจัดการระบบงานภายใน การให้ความสำคัญของระบบฐานข้อมูล การเรียกใช้และการเข้าถึงข้อมูล ได้นำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จากผลการปฏิบัติงานที่ยังมีปัญหาทั้งด้านการบริหารจัดการระบบงานและระบบข้อมูล แต่อย่างไรก็ตามการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม ได้รับการยอมรับอย่างสอดคล้องตามวิธีการของการปฏิบัติงาน ดังนั้น หากสำนักกฎหมาย ได้นำแนวทางพัฒนาไปปรับทดลองใช้ ก็จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงาน ในการที่จะสามารถพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามดังกล่าวให้สมบูรณ์ต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การยกร่างกระทู้ถาม เป็นภารกิจหลักในการดำเนินงานของสำนักกฎหมาย ซึ่งจำเป็นต้อง ยกร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสนับสนุนงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยปัจจุบันพบว่า ร่างกระทู้ถามไม่สมบูรณ์และไม่ตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากมีข้อมูลไม่ครบถ้วนและการปฏิบัติงานล่าช้า ทำให้การยกร่างกระทู้ถามไม่มีคุณภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง สมาชิกพึงพอใจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมาย ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการยกร่างกระทู้ถาม เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามของสำนักกฎหมายเริ่มจากการศึกษาสภาพทั่วไปของการปฏิบัติงานและขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม แล้วสรุปเป็นขั้นตอนแต่ละด้านและสร้างแผนการดำเนินงาน จากนั้นทำการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันของการยกร่างกระทู้ถามในแต่ละขั้นตอน รวบรวมปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาหาสาเหตุที่เป็นอุปสรรค และพบว่าผู้มารับบริการยกร่างกระทู้ถามมีจำนวนมากในเวลาเดียวกัน สาเหตุเนื่องจากไม่มีหลักเกณฑ์ในการเสนอกระทู้ถาม ประกอบกับมีระยะเวลาจำกัดในการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม ซึ่งในข้อเท็จจริงของการปฏิบัติงานต้องใช้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์และเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์นั้น ปัญหาผู้ปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม ขาดประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้เกิดความล่าช้าในการยกร่างกระทู้ถาม ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการระบบงาน และการบริหารจัดการข้อมูล จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังนี้คือ กำหนดมาตรฐานการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม การบริหารจัดการระบบงานภายใน การบริหารจัดการระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถาม การพัฒนาฐานข้อมูล การจัดเก็บและการเรียกใช้ข้อมูล ซึ่งการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานยกร่างกระทู้ถาม ได้รูปแบบมาตรฐานการให้บริการ การเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสร้างระบบการตรวจสอบความถูกต้องของการ

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ร่วมหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น

ยกร่างกระทู้ถามเพื่อทำให้ร่างกระทู้ถามมีคุณภาพ รวดเร็วถูกต้อง สมาชิกเกิดความพึงพอใจในผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำรูปแบบมาตรฐานการให้บริการ ที่ได้จากการศึกษานี้ ไปปรับใช้ในการรับงานยกร่างกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะสามารถทำให้งานยกร่างกระทู้ถามมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เนื้อหาตรงประเด็น และทำให้งานยกร่างกระทู้ถาม มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรเพิ่มช่องทางการให้บริการทางเว็บไซต์ เพื่อให้งานบริการยกร่างกระทู้ถามมีช่องทางการให้บริการเพิ่มขึ้น

2. ควรตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดทำแผนการจัดระบบฐานข้อมูลของสำนักกฎหมายและฐานข้อมูลเดิมที่สืบค้นได้แต่ยังไม่มีการจัดเก็บไว้เป็นระบบ ให้นำมาพิจารณาจัดเก็บเป็นระบบข้อมูลที่ดี มีความน่าเชื่อถือ ทันสมัยสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้งานได้สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกมีการประสานงานที่ดี โดยจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานยกร่างกระทู้ถาม

3. การพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ทราบข้อมูลและข้อเท็จจริง นำมาประกอบการยกร่างกระทู้ถาม และจัดทำรูปแบบการนำเสนอร่างกระทู้ถามแต่ละประเภท เช่น ร่างกระทู้ถามเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง ร่างกระทู้ถามเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วม ร่างกระทู้ถามเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เป็นต้น ซึ่งร่างกระทู้ถามในทำนองเดียวกันนี้ ส่วนใหญ่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะตั้งถาม เพราะเป็นเรื่องปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว หากผู้ให้บริการได้ดำเนินการไว้เพื่อนำเสนอสมาชิกก็จะเป็นการสนับสนุนงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"
Legislative Institutional Repository of Thailand

บรรณานุกรม

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 – 2550)**. กรุงเทพ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546

คณะกรรมาธิการวิสามัญยกร่างแผนพัฒนาการเมืองแห่งชาติ, **ร่างแผนพัฒนาการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540**. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,2541

คณะทำงานโครงการสำรวจความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย, **รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย**. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2549

จเร พันธุ์เปรื่อง, **กระทู้ถาม**, รัฐสภาสาร 43, 8 (ส.ค. 38) : 72 – 108.

จิฟ์วรรณ เติมผล, **การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายนิติบัญญัติ**, กรุงเทพมหานคร,2548.

ณัฐกานต์ เอี่ยมละออ, **แนวทางการพัฒนาคนในองค์กรตามความสามารถเชิงสมรรถนะ**, สารนิพนธ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

นิภาภรณ์ คำเจริญ, **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**, กรุงเทพมหานคร : เอส.พี.ซี พริ้นติ้ง 2545.

มนูญ วงศ์นารี, **ความรู้พื้นฐานในการพัฒนาองค์การ**, กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.พ.) 2522

วรพงศ์ มหาโพธิ์, **การพัฒนาองค์การ**, 2547. (Online). / Available : URL : http :// www. Thai .Net / weeraphong

วันชัย มีชาติ, **แนวคิดประสิทธิผลขององค์การ**, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สุนันทา เลาหนันท์, **แนวคิดของการพัฒนาองค์การ** , กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2544.

เสน่ห์ จุ้ยโต, **แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสมัยใหม่** , เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
"เนื้อหาสาระพิมพ์เผยแพร่ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้ จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แบบสอบถามเพื่อพัฒนางานยกร่างกระทู้ถาม

ด้วยปัจจุบันการยกร่างกระทู้ถามให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สมบูรณ์และไม่ตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๓ จึงทำแบบสอบถามนี้ เพื่อนำความเห็นของผู้ใช้บริการมาปรับปรุงการให้บริการยกร่างกระทู้ถามเพื่อให้งานกระทู้ถามมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย √ หน้าข้อความต่อไปนี้)

๑. ผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ☐ ผู้ช่วย สส. หรือ ผู้ประสานงาน

๒. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๓. อายุ ☐ ๒๐ - ๓๐ ปี ☐ ๓๑ - ๔๐ ปี
☐ ๔๑ - ๕๐ ปี ☐ ๕๑ ปีขึ้นไป

๔. วุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ มัธยมหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

๕. ประสบการณ์ปฏิบัติงานในวงงานรัฐสภา
☐ น้อยกว่า ๔ ปี ☐ ๔ ปี - ๑๐ ปี ☐ ๑๐ ปี ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่องานยกร่างกระทู้ถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย √ ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ประเด็นคำถาม	ความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ด้านกระบวนการขั้นตอนการยกร่างกระทู้ถาม					
๑.๑ การยกร่างกระทู้ถามตรงตามความต้องการของสมาชิกฯ					
๑.๒ ช่วงระยะเวลาดำเนินการยกร่างกระทู้ถามให้แก่สมาชิกฯ					
๑.๓ ความถูกต้องของประเด็นเนื้อหาที่ยกร่างกระทู้ถาม					
๒. ด้านการให้บริการ					
๒.๑ ความสุภาพเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่					
๒.๒ ความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ					
๒.๓ กระทู้ถามมีความถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมฯ					
๓. ด้านผลจากการให้บริการยกร่างกระทู้ถาม					
๓.๑ การตั้งคำถามถูกต้องตรงประเด็นครบถ้วน					
๓.๒ ร่างกระทู้ถามได้รับการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา					
๔. โดยภาพรวมทั้งหมดท่านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด					

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>ข้อเสนอแนะ</u> **ท่านคิดว่าควรปรับปรุงงานยกร่างกระทู้ถามอย่างไร**

๑. ควรปรับปรุงขั้นตอนการทำงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเรื่องอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ควรปรับปรุงระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกระทู้ถามอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของท่านเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานยกร่างกระทู้ถามอย่างยิ่ง กรุณาส่งกลับห้องหน่วยเฉพาะกิจ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๔ Fax. ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แบบฟอร์มการตั้งกระทู้ถามสด

(สำหรับ ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง / ส.ส. แบ่งเขตเลือกตั้ง)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

..... ๒๕๕๑

เรื่อง .....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสด ถามนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

เนื้อเรื่อง .....

.....

..... จึงขอตั้งกระทู้ถามสดนี้มาตามมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

จังหวัด.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แบบฟอร์มการตั้งกระทู้ถามทั่วไป

(สำหรับส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. สัดส่วน)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

..... ๒๕๕๑

เรื่อง .....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี (หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....)

เนื้อเรื่อง .....

.....

..... จึงขอเรียนถามว่า

๑. .....

.....

.....

๒. .....

.....

.....

๓. .....

.....

.....

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา (ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

หมายเลขประจำตัวสมาชิก .....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวอย่าง

(สำเนา)

รับที่ ๘๔๐/๒๕๕๑ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๐๓๔ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๗ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ปัญหาสถานศึกษาคัดค้านการคลุมฮิญาจของนักศึกษามุสลิม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสด ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

สืบเนื่องมาจากมีเหตุการณ์ การลาออกของนักศึกษาพยาบาลในหลายสถาบัน เนื่องมาจากสถาบันทางการศึกษาไม่ให้นักศึกษามุสลิมมะฮ์ คลุมฮิญาจ ตามความต้องการของนักศึกษา ทั้ง ๆ ที่มีสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ จึงสร้างความเสียหายและปิดโอกาสของนักศึกษาเหล่านั้น ประกอบกับการดำเนินการโครงการนักศึกษา ๓,๐๐๐ คน จาก ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่กำลังศึกษาอยู่ขณะนี้ ก็ประสบปัญหาในหลายประการเช่นกัน ซึ่งในกรณีดังกล่าว เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา

จึงขอตั้งกระทู้ถามสดนี้มาตามมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) แวมาฮาดี แวดาโอะ

(นายแวมาฮาดี แวดาโอะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

จังหวัดนราธิวาส

แหล่งที่มา ระเบียบวาระกระทู้ถามสดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวอย่าง

กระทู้ถามที่ ๑๑๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การอนุญาตให้มูลนิธิต่าง ๆ ใช้คลื่นความถี่วิทยุ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันมูลนิธิและหน่วยบรรเทาสาธารภัยได้ก่อตั้งขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสังคมและประชาชนที่ได้รับอุบัติเหตุ โดยมูลนิธิต่าง ๆ ใช้วิทยุสื่อสารเป็นอุปกรณ์หลักในการรับทราบข้อมูลข่าวสารหรือรับแจ้งเหตุเตือนภัย ซึ่งทุกมูลนิธิจำเป็นต้องมีคลื่นความถี่วิทยุที่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นของตนเอง แต่ปัจจุบันมีเพียง ๓ มูลนิธิ คือ หน่วยกู้ภัยมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง มูลนิธิร่วมกตัญญู และหน่วยบรรเทาสาธารณภัยเท่านั้น ที่ได้รับการจัดสารคลื่นความถี่วิทยุอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ในขณะที่มูลนิธิอื่น ๆ ยังไม่ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ เช่น มูลนิธิอาสาหนองจอก มูลนิธิกู้ภัยร่มไทร ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานช่วยเหลือสังคมของมูลนิธิต่าง ๆ เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับมูลนิธิต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานเพื่อสังคมให้เสมอภาคและเท่าเทียมกันหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการกำกับดูแลการจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับมูลนิธิต่าง ๆ ให้เป็นระบบและมีมาตรฐานอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิชาญ มีนชัยนันท์

(นายวิชาญ มีนชัยนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
กรุงเทพมหานคร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหา – สาเหตุที่ทำให้งานยกร่างกระทู้ถามไม่มีประสิทธิภาพ

Legislative Institutional Repository of Thailand

การยกร่างกระทู้ถามในอนาคต

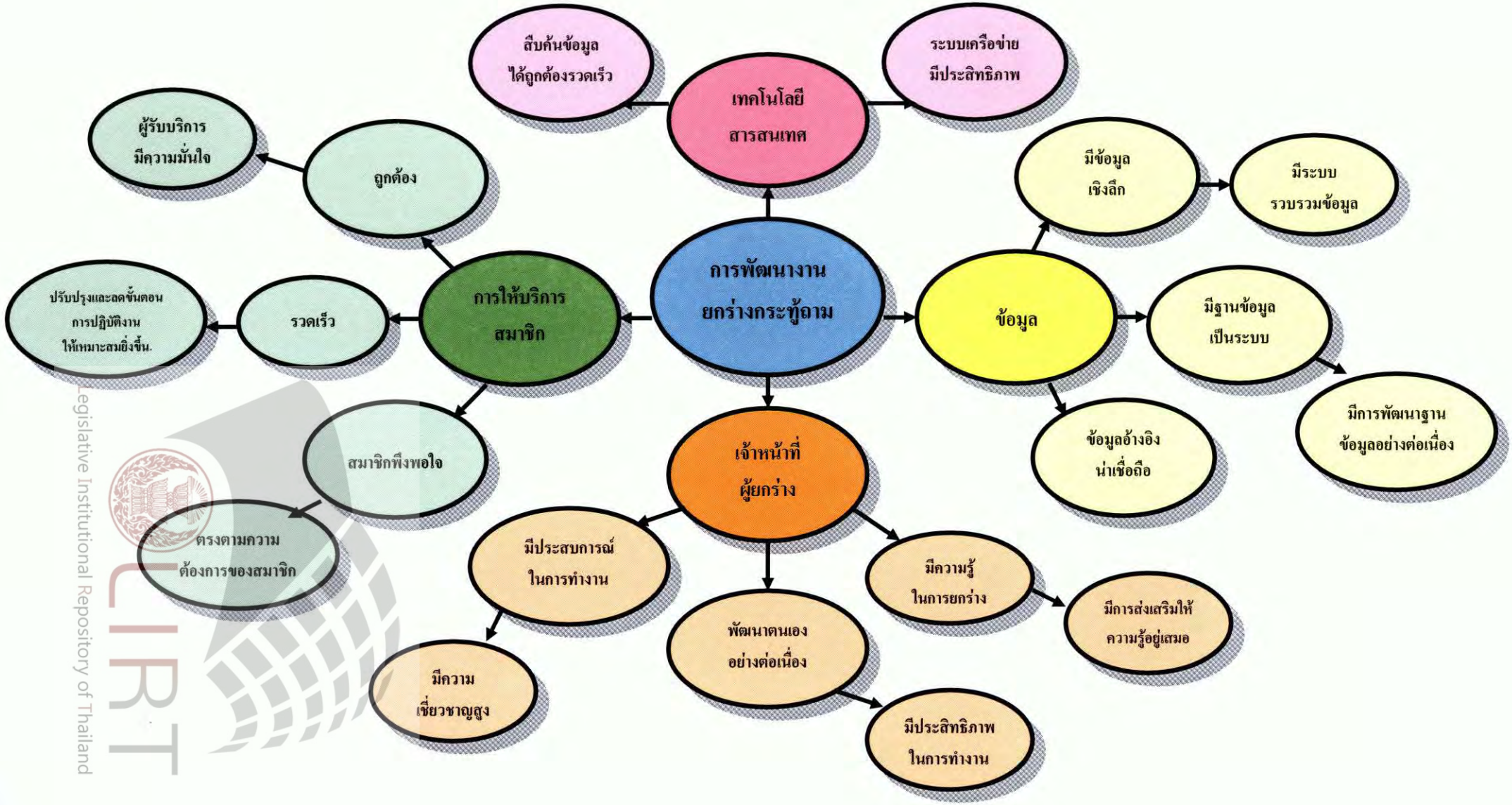

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	นางวิลาสินี สิทธิโสภณ
วัน เดือน ปี เกิด	10 มิถุนายน 2504
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531
ตำแหน่ง	วิทยากร 8ว.
สถานที่ทำงาน	กลุ่มงานกฎหมาย 3 สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารงานนี้
เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand